

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2018/1142,

14. august 2018,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1321/2014 lennundustehnilise töötaja loa teatavate kategooriate lisamise, välistarnijatelt komponentide vastuvõtmise protseduuri muutmise ja lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioonide õiguste muutmise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 5 ja artikli 6 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EL) nr 1321/2014 ⁽²⁾ on kehtestatud rakenduseeskirjad õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta.
- (2) Selleks et tagada ühtlaselt kõrge lennuohutustase, on vaja liidu tasandi süsteemi lubade väljaandmiseks volitatud lennundustehnilistele töötajatele, kes tegelevad ELA1 lennukite ja muude õhusõidukite kui lennukite ja kopterite hooldusega. Kõnealune süsteem peaks olema lihtne ja proportsionaalne. Seepärast tuleks nüüd sellise süsteemi loomiseks võtta vajalikke meetmeid.
- (3) Kehtivad nõuded lubade andmiseks muude kui keerukate mootorõhusõidukite avioonika- ja elektrisüsteemide hooldusega tegelevatele volitatud lennundustehnilistele töötajatele ei ole kooskõlas selliste õhusõidukite vähem keeruka konstruktsiooniga eelkõige seetõttu, et märkimisväärset osa baasnõuetest kohaldatakse ainult keeruka konstruktsiooniga õhusõidukite suhtes. Seepärast tuleks eespool nimetatud lennundustehniliste töötajate jaoks kasutusele võtta uus luba. Uue loa nõuetega peaks olema tagatud, et ohutustase jääks samaväärseks praeguse loa abil saavutatud ohutustasemega. Uue loa kasutuselevõtt peaks vähendama võimalikke ohutusriske, mis võivad ilmned seetõttu, et asjaomaste hooldusülesannete täitmiseks ei ole piisavalt kvalifitseeritud ja asjakohast luba omavaid töötajaid.
- (4) Hooldustööde tegemise käigus kasutavad isikud ja organisatsioonid sageli komponente, osi või materjale, mida tarnivad kolmandad isikud. On vaja maandada selliste tarnitavate komponentide, osade või materjalide vastuvõtmisega seotud riske ning eelkõige tagada, et asjaomased isikud ja organisatsioonid võtavad komponentide nõuetekohaseks vastuvõtmiseks, liigitamiseks ja eraldamiseks vajalikke meetmeid.
- (5) Euroopa Lennundusohutusametit (edaspidi „amet“) on teavitatud arvukatest pettusejuhtumitest, mille puhul on teadlikult rikutud määruses (EL) nr 1321/2014 eksamite korraldamise kohta kehtestatud nõudeid. Need juhtumid on seotud lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsioonidega, kes on korraldanud baastadmiste eksameid õpilastele, kes ei ole läbinud baaskoolitust. See on tekitanud olulisi ohutusprobleeme eelkõige seetõttu, et hoolduse läbinud õhusõidukile võib hooldustõendi välja anda selline loaomanik, kellel puuduvad vajalikud baastadmised. Nende ohutusprobleemide kõrvaldamiseks tuleb nüüd võtta meetmeid.
- (6) Vastavalt määrusele (EL) nr 1321/2014 peavad keerukate mootorõhusõidukite käitajad nii äriliste kui ka mitteäriliste lendude puhul tagama, et jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesandeid täidab jätkuvat lennukõlblikkust korraldav sertifitseeritud organisatsioon ning et õhusõidukeid ja nende le paignaldataid

⁽¹⁾ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1321/2014 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1).

komponente hooldab sertifitseeritud hooldusorganisatsioon. Teatavatel juhtudel, näiteks kahe turbopropelleriga kergemate lennukite mitteäriiliste lendude käitajate puhul, ei ole nõuete täitmiseks tehtavad jõupingutused proportsionaalsed kasuga, mida selliste nõuete täitmine nende ohutustasemele annab. Seepärast tuleks eespool nimetatud juhtudel kohaldatavaid nõudeid muuta. Võttes arvesse kõnealuste nõuete täitmiseks tehtavaid ebaproportsionaalseid jõupingutusi, nende muutmiseks kuluvat aega ja hinnanguid, mille kohaselt asjaolu, et neid nõudeid hakatakse kohaldama alles pärast nende muutmist, ei mõjuta märkimisväärselt lennuohutust, tuleks kõnealuste nõuete kohaldamine praegu peatada ja alustada nende kohaldamist alles alates asjakohasest hilisemast kuupäevast.

- (7) Üksikasjalikud eeskirjad määruse (EL) nr 1321/2014 III lisa VI liite kohaldamise kohta jäeti määruse (EL) nr 1321/2014 muutmisel komisjoni määrusega (EL) 2015/1536 ⁽¹⁾ ekslikult välja. See viga tuleks parandada.
- (8) Määruse (EL) nr 1321/2014 Va lisas esinevad teatavad keelelised ebatäpsused, mis on tekitanud probleeme määruse rakendamisel. Need ebatäpsused tuleks parandada.
- (9) Kõikidele asjaosalistele on vaja anda piisavalt aega, et kohaneda käesoleva määrusega ettenähtud meetmete põhjal loodud uue õigusraamistikuga. Seepärast tuleks kõnealuste meetmete kohaldamist alustada kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist. Teatavaid meetmeid tuleks siiski kohaldada viivitamata, arvestades nende eesmärki ja asjaolu, et nende kohaldamine ei nõua asjaosalistelt märkimisväärsed jõupingutusi. Teatavate muude meetmete muutmine nõuab rohkem jõupingutusi ja seetõttu tuleks neid kohaldada alates asjakohasest hilisemast kuupäevast, kuna kõnealuste meetmete muutmine hõlmab üleminekut eelkõige liikmesriigi õigusel põhinevatelt õigusaktidelt liidu õigusel põhinevale õigusraamistikule, mis on sätestatud käesolevas määruses.
- (10) Määrust (EL) nr 1321/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (11) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas ameti poolt määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 19 lõike 1 kohaselt esitatud arvamustega.
- (12) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 65 alusel asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1321/2014 muudetakse järgmiselt:

- 1) artikli 5 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Seni kuni käesolevale määrusele lisatakse konkreetsed nõuded, mida kohaldatakse komponentidega tegelevate volitatud lennundustehniliste töötajate suhtes, kohaldatakse jätkuvalt asjaomase liikmesriigi õigusaktidega kehtestatud nõudeid, v.a väljaspool liitu asuvate hooldusorganisatsioonide puhul, kelle kohta kinnitab nõuded amet.“;

- 2) artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 2 punkt b jäetakse välja;
- b) lõige 5 jäetakse välja;
- c) lisatakse lõige 7:

„7. Erandina lõikest 1 kohaldatakse selliste mitme turbopropellermootoriga lennukite suhtes, mille maksimaalne stardimass (MTOM) on kuni 5 700 kg ja mida ei kasutata äriilises lennutranspordis, alates 1. jaanuarist 2025 I lisa (osa M) punkti M.A.201 alapunkti 2 ja alapunkti g alapunkti 3.“;

⁽¹⁾ Komisjoni 16. septembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/1536, millega muudetakse määrust (EL) nr 1321/2014 seoses jätkuva lennukõlblikkuse eeskirjade ühtlustamisega määrusega (EÜ) nr 216/2008, kriitiliste hooldusülesannetega ja õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse seirega (ELT L 241, 17.9.2015, lk 16).

- 3) I lisa (osa M) muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale;
- 4) II lisa (osa 145) muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale;
- 5) III lisa (osa 66) muudetakse vastavalt käesoleva määruse III lisale;
- 6) IV lisa (osa 147) muudetakse vastavalt käesoleva määruse IV lisale;
- 7) Va lisa (osa T) muudetakse vastavalt käesoleva määruse V lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 5. märtsist 2019.

Siiski kohaldatakse

- 1) artikli 1 lõike 2 punkti c, artikli 1 lõiget 7 ja IV lisa punkti 1 alates 5. septembrist 2018;
- 2) ärilises lennutranspordis mittekasutatavate ELA1 lennukite ja muude õhusõidukite kui lennukite ja kopterite hoolduse suhtes järgmist:
 - a) nõuet, mille kohaselt pädevad asutused peavad andma lennundustehnilise töötaja loa välja kooskõlas III lisaga (osa 66), kui tegemist on uue loaga või vastavalt kõnealuse lisa punktile 66.A.70 muudetud loaga, hakatakse kohaldama alates 1. oktoobrist 2019;
 - b) nõuet, mille kohaselt volitatud lennundustehnilised töötajad peavad olema kvalifitseeritud vastavalt III lisale (osa 66) ja mis on sätestatud I lisa (osa M) punkti M.A.606 alapunktis g, punkti M.A.801 alapunkti b alapunktis 2 ning II lisa (osa 145) alapunkti 145.A.30 alapunktides g ja h, hakatakse kohaldama alates 1. oktoobrist 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. august 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

I lisa muudetakse järgmiselt:

(1) sisukorda muudetakse järgmiselt:

(a) punkt M.A.501 asendatakse järgmisega:

„M.A.501 **Liigitamine ja paigaldamine**“;

(b) punkt M.A.504 asendatakse järgmisega:

„M.A.504 **Komponentide eraldamine**“;

(2) punkt M.A.501 asendatakse järgmisega:

„M.A.501 **Liigitamine ja paigaldamine**

a) Kõik komponendid tuleb liigitada järgmistesse kategooriatesse:

- (1) rahuldavas seisukorras komponendid, mille kohta on välja antud hooldustõend EASA vormil 1 või sellega samaväärne dokument ning mis on tähistatud kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) alajaoga Q, kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) või käesolevas lisa (osa M) ei ole kindlaks määratud teisiti;
- (2) kasutuskõlbmatud komponendid, mida tuleb hooldada kooskõlas käesoleva määrusega;
- (3) komponendid, mis on liigitatud praakkomponentideks, kuna nende sertifitseeritud kasutusiga on ületatud või neil on parandamatud defektid;
- (4) õhusõidukite, mootorite, propellerite või õhusõidukite muude komponentide standardvaruosad, kui need on kindlaks määratud tehnilistes normdokumentides ja nendega on kaasas tõend nende vastavuse kohta kohaldatavale standardile;
- (5) hoolduses kasutatavad toor- ja tarbimisvalmis materjalid, kui organisatsioon on veendunud, et need vastavad nõutavatele spetsifikatsioonidele ja nende päritolu on asjakohaselt jälgitav. Iga materjaliga peavad kaasas olema dokumendid, mis on selle materjaliga otseselt seotud ja mille hulgas on deklaratsioon spetsifikatsioonile vastavuse kohta ning tootja ja tarnija andmed;

b) komponendid, standardvaruosad ja materjalid paigaldatakse õhusõidukile või selle komponendile ainult juhul, kui need on rahuldavas seisukorras, kuuluvad ühte alapunkti a loetletud kategooriasse ja kui asjaomane komponent, standardvaruosad või materjal on kohaldatavates tehnilistes normdokumentides konkreetselt märgitud.“;

(3) punkti M.A.502 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Erandina alapunktist a ja punkti M.A.801 alapunkti b alapunktist 2 võib punkti M.A.801 alapunkti b alapunktis 2 osutatud volitatud lennundustehniline töötaja kooskõlas komponendi tehniliste normdokumentidega teha järgmist:

- (1) äriliseks lennutranspordiks mittekasutatavale ELA1 õhusõidukile paigaldatud või sellelt ajutiselt eemaldatud komponendi muu hooldus kui kapitaalremont;
- (2) äriliseks lennutranspordiks mittekasutatavale CS-VLA, CS-22 ja LSA õhusõidukile paigaldatud või sellelt ajutiselt eemaldatud mootorite ja propellerite kapitaalremont.

Alapunkti d kohaselt tehtud komponendihoolduse puhul ei anta välja EASA vormi 1 ning selle suhtes kohaldatakse punktis M.A.801 sätestatud nõudeid õhusõiduki hooldustõendi väljaandmise kohta.“;

(4) punkt M.A.504 asendatakse järgmisega:

„M.A.504 **Komponentide eraldamine**

- a) Kasutuskõlbmatud ja praakkomponendid eraldatakse kasutuskõlblikest komponentidest, standardvaruosadest ja materjalidest.
- b) Praakkomponente ei tohi lubada liikuda tagasi komponentidega varustamise süsteemi, välja arvatud juhul, kui nende sertifitseeritud kasutusiga on pikendatud või nende remontimise viis on heaks kiidetud kooskõlas määrusega (EL) nr 748/2012.“;

(5) punkti M.A.606 alapunkt g asendatakse järgmisega:

„g) Hooldusorganisatsioonil peab olema piisaval arvul volitatud lennundustehnilisi töötajaid, et anda õhusõidukitele ja komponentidele välja punktides M.A.612 ja M.A.613 osutatud hooldustõendeid. Töötajad peavad vastama järgmistele nõuetele:

1. õhusõidukite puhul III lisa (osa 66) nõuetele;
2. komponentide puhul käesoleva määruse artikli 5 lõike 6 nõuetele.“;

(6) punkti M.A.608 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Organisatsioon vaatab kõik saabuvad komponendid, standardvaruosad ja materjalid üle, liigitab need ja eraldab üksteisest asjakohaselt.“;

(7) VII liite esimene lause asendatakse järgmisega:

„Punkti M.A.801 alapunkti b alapunktis 2 ja punkti M.A.801 alapunktis c osutatud keerulised hooldustööd on järgmised:“

II LISA

II lisa muudetakse järgmiselt:

(1) sisukorda muudetakse järgmiselt:

(a) punkt 145.A.40 asendatakse järgmisega:

„145.A.40 **Seadmed ja tööriistad**“;

(b) punkt 145.A.42 asendatakse järgmisega:

„145.A.42 **Komponendid**“;

(2) punkti 145.A.30 alapunktid f, g, h ja i asendatakse järgmisega:

„f) Organisatsioon tagab, et töötajad, kes teevad või kontrollivad mittepurustavaid katseid, mis on seotud õhusõidukite konstruktsiooni või komponentide või mõlema jätkuva lennukõlblikkusega, on selleks kvalifitseeritud vastavalt Euroopa standardile või mõnele muule, sellega samaväärsele ja ameti poolt tunnustatud standardile. Töötajad, kes täidavad muid eriülesandeid, peavad olema kvalifitseeritud vastavalt ametlikult tunnustatud normidele. Erandina käesolevast punktist võivad alapunktis g ning alapunkti h alapunktides 1 ja 2 osutatud töötajad, kellel on III lisa (osa 66) kohane B1-, B3- või L-kategooria kvalifikatsioon, teha ja/või kontrollida mittepurustavaid katseid värvimeetodil.

g) Kui alapunktis j ei ole sätestatud teisiti, peavad igal õhusõidukeid hooldaval organisatsioonil olema liinihoolduseks asjaomase õhusõidukitüübipädevusega volitatud lennundustehnilised töötajad, kellel on III lisa (osa 66) ja punkti 145.A.35 kohane B1-, B2-, B2L-, B3- ja L-kategooria (vastavalt asjaoludele) kvalifikatsioon.

Peale selle võib õhusõidukeid hooldav organisatsioon kasutada väiksemateks plaanijärgseteks liinihooldustöödeks ja lihtsamate defektide kõrvaldamiseks asjakohase koolituse saanud volitatud lennundustehnilisi töötajaid, kellel on punkti 66.A.20 alapunkti a alapunktis 1 ja punkti 66.A.20 alapunkti a alapunkti 3 alapunktis ii nimetatud õigused ning III lisa (osa 66) ja punkti 145.A.35 kohane kvalifikatsioon. Selliste volitatud lennundustehniliste töötajate olemasolu ei tähenda, et puudub vajadus B1-, B2-, B2L-, B3- ja L-kategooria (vastavalt asjaoludele) kvalifikatsiooniga volitatud lennundustehniliste töötajate järele.

h) Kui alapunktis j ei ole sätestatud teisiti, peab igal õhusõidukeid hooldaval organisatsioonil:

1) olema keerukate mootoriga õhusõidukite baashoolduse jaoks vastava õhusõidukitüübi pädevusega volitatud lennundustehnilised töötajad, kel on III lisa (osa 66) ja punkti 145.A.35 järgi C-kategooria kvalifikatsioon. Peale selle peab organisatsioonil olema piisaval arvul vastava õhusõidukitüübipädevusega töötajaid, kellel on III lisa (osa 66) ja punkti 145.A.35 kohane B1- ja B2-kategooria (vastavalt asjaoludele) kvalifikatsioon, et toetada C-kategooria volitatud lennundustehnilisi töötajaid.

i) Enne seda, kui C-kategooria volitatud lennundustehnilised töötajad annavad välja hooldustõendi, tagavad B1- ja B2-kategooria tugitöötajad, et kõik asjaomased tööd või kontrollid on tehtud vastavalt kehtivatele nõuetele.

ii) Organisatsioon peab selliste B1- ja B2-kategooria tugitöötajate nimekirja.

iii) C-kategooria volitatud lennundustehnilised töötajad tagavad, et alapunkti i nõuded on täidetud ning kõik kliendi nõutud tööd konkreetse baashoolduse või töödepaketi raames on tehtud, samuti hindavad nad iga tegemata jäänud töö puhul, kas seda on vaja teha või lepitakse õhusõiduki käitajaga kokku töö edasilükkamises mõne teise kontrolli või tähtjani,

2) olema muude õhusõidukite kui keerukate mootoriga õhusõidukite baashoolduseks üks järgmistest:

i) asjaomase õhusõidukitüübipädevuse ja III lisa (osa 66) ja punkti 145.A.35 kohase B1-, B2-, B2L-, B3- ja L-kategooria (vastavalt asjaoludele) kvalifikatsiooniga volitatud lennundustehniline töötaja;

ii) asjaomase õhusõidukitüübipädevuse ja C-kategooria kvalifikatsiooniga volitatud lennundustehniline töötaja, keda abistavad punkti 145.A.35 alapunkti a alapunkti i kohased tugitöötajad.

i) Komponentidega tegelevad volitatud lennundustehnilised töötajad peavad olema kvalifitseeritud vastavalt artikli 5 lõikele 6 ja punktile 145.A.35.“;

(3) punkti 145.A.35 alapunktid a ja b asendatakse järgmisega:

- „a) Lisaks punkti 145.A.30 alapunktides g ja h sätestatud nõuete täitmisele peab organisatsioon tagama, et volitatud lennundustehnilistel töötajatel ning tugitöötajatel on olemas piisavad teadmised hooldatava õhusõiduki ja/või selle komponentide ning nendega seotud organisatsiooniliste protseduuride kohta. Volitatud lennundustehniliste töötajate puhul tuleb selles veenduda enne hooldustõendite väljaandmise volituse andmist või taasandmist.
1. Tugitöötajad on need III lisa (osa 66) kohast B1-, B2-, B2L-, B3- ja/või L-kategooria lennundustehnilise töötaja luba omavad töötajad, kellel on asjaomase õhusõiduki tüübipädevusmärke, kes on seotud baashoolduse tegemisega ja kellel ei pea tingimata olema hooldustõendite väljaandmise õigust.
 2. Asjaomased õhusõidukid ja/või komponendid on hooldustõendite väljaandmise volituses kindlaksmääratud õhusõidukid või komponendid.
 3. Hooldustõendite väljaandmise volitus on luba, mille organisatsioon annab volitatud lennundustehnilistele töötajatele selle kohta, et nad võivad volituses kindlaksmääratud ulatuses allkirjastada hooldustõendeid sertifitseeritud organisatsiooni nimel.
- b) Organisatsioon võib volitatud lennundustehnilistele töötajatele anda hooldustõendite väljaandmise volituse üksnes nende baas- ja alamkategooriate ning (v.a A-kategooria loa puhul) mis tahes tüübipädevusmärgete kohta, mis on III lisa (osa 66) kohaselt loetletud lennundustehnilise töötaja loas, ja üksnes tingimusel, et see luba kehtib kogu volituse kehtivusajal ning et asjaomased volitatud lennundustehnilised töötajad täidavad pidevalt III lisa (osa 66) nõudeid, välja arvatud punkti 145.A.30 alapunktis j ja punkti 66.A.20 alapunkti a alapunkti 3 alapunktis ii loetletud juhud.“;

(4) punkti 145.A.40 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„145.A.40 **Seadmed ja tööriistad**“;

(b) alapunkt a asendatakse järgmisega:

- „a) Organisatsioonil peavad olema olemas ettenähtud tööde tegemiseks vajalikud seadmed ja tööriistad ning ta peab neid kasutama.
- i) Kui tootja on ette näinud mõne konkreetse tööriista või seadme, peab organisatsioon seda kasutama, välja arvatud juhul, kui ta on oma käsiraamatus kindlaksmääratud protseduuride kohaselt leppinud pädeva asutusega kokku muude tööriistade või seadmete kasutamises.
 - ii) Seadmed ja tööriistad peavad kogu aeg olema kättesaadavad, välja arvatud juhul, kui mõnda tööriista või seadet kasutatakse nii harva, et selle pidev kättesaadavus ei ole vajalik. Need juhud tuleb käsiraamatu protseduurides kindlaks määrata.
 - iii) Organisatsioonil, kellele on luba teha baashooldustöid, peab olema piisavalt seadmeid õhusõidukile juurde pääsemiseks ning hoolduse tegemise platvormi, mis on vajalikud õhusõiduki nõuetekohaseks kontrollimiseks.“;

(5) punkt 145.A.42 asendatakse järgmisega:

„145.A.42 **Komponendid**

- „a) Komponentide liigitamine Kõik komponendid tuleb liigitada järgmistesse kategooriatesse.
- i) Rahuldavas seisukorras komponendid, mille kohta on välja antud hooldustõend EASA vormil 1 või sellega samaväärne dokument ning mis on tähistatud kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) alajaoga Q, kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) või käesolevas II lisa (osa 145) ei ole kindlaks määratud teisiti.
 - ii) Kasutuskõlbmatud komponendid, mida tuleb hooldada kooskõlas käesoleva määrusega.
 - iii) Komponendid, mis on liigitatud praakkomponentideks, kuna nende sertifitseeritud kasutusiga on ületatud või neil on parandamatud defektid.
 - iv) Õhusõidukite, mootorite, propellerite või õhusõidukite muude komponentide standardvaruosad, kui need on kindlaks määratud tehnilistes normdokumentides ja nendega on kaasas tõend nende vastavuse kohta kohaldatavale standardile.

- v) Hoolduses kasutatavad toor- ja tarbimisvalmis materjalid, kui organisatsioon on veendunud, et need vastavad nõutavatele spetsifikatsioonidele ja nende päritolu on asjakohaselt jälgitav. Iga materjaliga peavad kaasas olema dokumendid, mis on selle materjaliga otseselt seotud ja mille hulgas on deklaratsioon spetsifikatsioonile vastavuse kohta ning tootja ja tarnija andmed.
- b) Paigaldamiseks ette nähtud komponendid, standardvaruosad ja materjalid
- i) Organisatsioon määrab kindlaks komponentide, standardvaruosade ja materjalide paigaldamise protseduurid, millega tagatakse, et komponendid, standardvaruosad ja materjalid on rahuldavas seisukorras ja vastavad alapunkti a kohastele kohaldatavatele nõuetele;
 - ii) organisatsioon määrab kindlaks protseduurid, millega tagatakse, et komponendid, standardvaruosad ja materjalid paigaldatakse õhusõidukile või selle komponendile ainult juhul, kui need on rahuldavas seisukorras, vastavad alapunkti a kohastele kohaldatavatele nõuetele ja kui asjaomane komponent, standardvaruosad või materjal on kohaldatavates tehnilistes normdokumentides konkreetselt märgitud;
 - iii) organisatsioon võib käimasolevate tööde jaoks valmistada oma tööruumides piiratud koguses osi, tingimusel et valmistamisprotseduurid on käsiraamatus kindlaks määratud;
 - iv) määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.307 alapunktis c osutatud komponente võib paigaldada üksnes juhul, kui õhusõiduki omaniku arvates on need paigaldamiskõlblikud.
- c) Komponentide eraldamine
- i) Kasutuskõlbmatud ja praakkomponendid eraldatakse kasutuskõlblikest komponentidest, standardvaruosadest ja materjalidest.
 - ii) Praakkomponente ei tohi lubada liikuda tagasi komponentidega varustamise süsteemi, välja arvatud juhul, kui nende sertifitseeritud kasutusiga on pikendatud või nende remontimise viis on heaks kiidetud kooskõlas määrusega (EL) nr 748/2012.“
-

III LISA

III lisa muudetakse järgmiselt:

(1) sisukorda lisatakse viited VII ja VIII liitele:

- „VII liide – L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalike baastadmiste nõuded
- VIII liide – L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks läbitava baastadmiste eksami nõuded“;

(2) punkt 66.A.3 asendatakse järgmisega:

„66.A.3 Lubade kategooriad ja alamkategooriad

Lennundustehniliste töötajate load hõlmavad järgmisi kategooriaid ning vajaduse korral alamkategooriaid ja süsteemipädevusmärkeid.

a) A-kategooria, mis jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:

- A1 – turbiinmootoriga lennukid;
- A2 – kolbmootoriga lennukid;
- A3 – turbiinmootoriga kopterid;
- A4 – kolbmootoriga kopterid;

b) B1-kategooria, mis jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:

- B1.1 – turbiinmootoriga lennukid;
- B1.2 – kolbmootoriga lennukid;
- B1.3 – turbiinmootoriga kopterid;
- B1.4 – kolbmootoriga kopterid;

c) B2-kategooria

B2-kategooria luba hõlmab kõiki õhusõidukeid;

d) B2L-kategooria

B2L-kategooria luba hõlmab kõiki õhusõidukeid (välja arvatud gruppi 1 kuuluvad õhusõidukid, nagu on sätestatud punkti 66.A.5 alapunktis 1) ja see jaguneb järgmisteks süsteemipädevusmärgeteks:

- side- ja navigatsioonisüsteemid (com/nav);
- mõõteriistad;
- automaatse juhtimisega lend;
- seire;
- plaaneriisüsteemid.

B2L-kategooria luba sisaldab vähemalt üht süsteemipädevusmärget;

e) B3-kategooria

B3-kategooria luba hõlmab kolbmootoriga hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg;

f) L-kategooria, mis jaguneb järgmisteks alamkategooriateks:

- L1C: komposiitkonstruktsiooniga purilennukid;
- L1: purilennukid;
- L2C: komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukid ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukid;
- L2: mootorpurilennukid ja ELA1 lennukid;
- L3H: kuumaõhu-õhupallid;

- L3G: gaasiõhupallid;
- L4H: kuumaõhu-õhulaevad;
- L4G: ELA2 gaasiõhulaevad;
- L5: muud kui ELA2 gaasiõhulaevad;

g) C-kategooria

C-kategooria luba hõlmab lennukeid ja koptereid.;

(3) punkt 66.A.5 asendatakse järgmisega:

„66.A.5 **Õhusõidukigrupid**

Lennundustehnilise töötaja loale kantud pädevusmärgetega seoses liigitatakse õhusõidukid järgmistesse gruppidesse:

- 1) grupp 1: keerukad mootoriga õhusõidukid, mitme mootoriga kopterid, lennukid, mille suurim lubatud lennukõrgus ületab lennutasandi FL290, elektroonilise juhtimissüsteemiga õhusõidukid, muud kui ELA2 gaasiõhulaevad ja muud õhusõidukid, mille puhul amet nõuab õhusõidukitüübi pädevusmärke olemasolu.

Amet võib vajaduse korral otsustada liigitada esimeses lõigus sätestatud tingimustele vastava õhusõiduki kas gruppi 2, 3 või 4, kui ta leiab, et see on konkreetse õhusõiduki väiksema keerukuse tõttu õigustatud;

- 2) grupp 2: õhusõidukid (v.a gruppi 1 kuuluvad õhusõidukid), mis kuuluvad järgmistesse alamgruppidesse:

i) alamgrupp 2a:

- ühe mootoriga turbopropellerlennukid;
- sellised turboreaktiivmootoriga lennukid ja mitme turbopropellermootoriga lennukid, mille amet on liigitanud kõnealusesse alamgruppi nende väiksema keerukuse tõttu;

ii) alamgrupp 2b:

- ühe turbiinmootoriga kopterid;
- sellised mitme turbiinmootoriga kopterid, mille amet on liigitanud kõnealusesse alamgruppi nende väiksema keerukuse tõttu;

iii) alamgrupp 2c:

- ühe kolbmootoriga kopterid;
- sellised mitme kolbmootoriga kopterid, mille amet on liigitanud kõnealusesse alamgruppi nende väiksema keerukuse tõttu;

- 3) grupp 3: muud kui gruppi 1 kuuluvad kolbmootoriga lennukid;

- 4) grupp 4: muud kui gruppi 1 kuuluvad purilennukid, mootorpurilennukid, õhupallid ja õhulaevad.;

(4) punkti 66.A.20 alapunkti a muudetakse järgmiselt:

a) alapunktid 4 ja 5 asendatakse järgmistega:

„4. B2L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikul on lubatud anda välja hooldustõendeid ja tegutseda B2L-kategooria tugitöötajana järgmistes valdkondades:

- elektrisüsteemide hooldus;
- avioonikasüsteemide hooldus vastavalt loas konkreetselt kindlaks määratud süsteempädevusmärke piirangutele ja
- plaaneri süsteempädevusmärke korral elektri- ja avioonikaseadmete hooldus sellistes jõuseadme- ja mehaanilistes süsteemides, mille töökõlblikkuse saab kindlaks teha lihtsate katsete abil.

5. B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikul on lubatud anda välja hooldustõendeid ja tegutseda B3-kategooria tugitöötajana järgmistes valdkondades:

- lennukite konstruktsiooni, jõuseadmete ning mehaaniliste ja elektrisüsteemide hooldus ja
- selliste avioonikasüsteemide hooldus, mille töökõlblikkuse saab kindlaks teha lihtsate katsete abil, mis ei hõlma vigade leidmist.;

b) lisatakse järgmised alapunktid 6 ja 7:

„6. L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikul on lubatud anda välja hooldustõendeid ja tegutseda L-kategooria tugitöötajana järgmistes valdkondades:

- õhusõidukite konstruktsiooni, jõuseadmete ning mehaaniliste ja elektrisüsteemide hooldus;
- raadioside-, avariimajaka- (ELT) ja transpondrisüsteemide hooldus ning
- muude avioonikasüsteemide hooldus, mille töökõlblikkuse saab kindlaks teha lihtsate katsete abil.

L2-alamkategooria hõlmab L1-alamkategoriat. Seega kehtivad kõik punkti 66.A.45 alapunkti h kohaselt L2-alamkategooria suhtes kohaldatavad piirangud ka L1-alamkategooria suhtes.

L2C-alamkategooria hõlmab L1C-alamkategoriat.

7. C-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikul on lubatud anda välja hooldustõendeid õhusõidukite baashoolduse kohta. Neid õigusi kohaldatakse kogu õhusõiduki suhtes.“;

(5) punkti 66.A.25 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Muu kui B2L- ja L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa taotleja või sellise loa omanik, kes taotleb, et tema loale lisataks uus kategooria või alamkategooria, peab eksamil tõendama, missugusel tasemel on tema teadmised III lisa (osa 66) I liite kohastes ainemoodulites. Eksam peab vastama III lisa (osa 66) II liites sätestatud nõuetele ja selle peab korraldama IV lisa (osa 147) kohaselt sertifitseeritud koolitusorganisatsioon või pädev asutus.“;

(6) punkti 66.A.25 muudetakse järgmiselt:

a) alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) L-kategooria konkreetse alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa taotleja või sellise loa omanik, kes taotleb, et tema loale lisataks uus kategooria või alamkategooria, peab eksamil tõendama, missugusel tasemel on tema teadmised III lisa (osa 66) VII liite kohastes ainemoodulites. Eksam peab vastama III lisa (osa 66) VIII liites sätestatud nõuetele ja selle peab korraldama IV lisa (osa 147) kohaselt sertifitseeritud koolitusorganisatsioon või pädev asutus või seda tuleb teha pädeva asutusega kokku lepitud korras.

B1.2-alamkategooria või B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanike puhul loetakse L1C-, L1-, L2C- ja L2-alamkategooria saamiseks vajalikud teadmiste baasnõuded täidetuks.

L4H-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalikud teadmiste baasnõuded hõlmavad L3H-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalikke teadmiste baasnõudeid.

L4G-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalikud teadmiste baasnõuded hõlmavad L3G-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalikke teadmiste baasnõudeid.

c) Konkreetset süsteempädevusmärget sisaldava B2L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa taotleja või sellise loa omanik, kes taotleb, et tema loale lisataks uus süsteempädevusmärge, peab eksamil tõendama, missugusel tasemel on tema teadmised III lisa (osa 66) I liite kohastes ainemoodulites. Eksam peab vastama III lisa (osa 66) II liites sätestatud nõuetele ja selle peab korraldama IV lisa (osa 147) kohaselt sertifitseeritud koolitusorganisatsioon või pädev asutus.“

b) lisatakse alapunktid d, e ja f:

„d) Koolitus tuleb läbida ja eksam tuleb sooritada kümne aasta jooksul enne lennundustehnilise töötaja loa taotluse või lennundustehnilise töötaja loale uue kategooria või alamkategooria lisamise taotluse esitamist. Kui koolitus on läbitud ja eksam on sooritatud varem, võib eksamitulemusi arvestada vastavalt alapunktile e.

e) Taotleja võib esitada pädevale asutusele taotluse täielikult või osaliselt arvestada baasteadmistealaseid eksamitulemusi seoses järgmisega:

i) baasteadmiste eksamid, mis ei vasta punkti d nõuetele, ja

ii) mis tahes muu tehniline kvalifikatsioon, mis pädeva asutuse hinnangul vastab III lisa (osa 66) kohastele teadmislastele nõuetele.

Eksamitulemusi arvestatakse vastavalt käesoleva lisa (osa 66) B jao E alajaole.

- f) Pädeva asutuse poolt taotlejale edastatud teade eksamitulemuste kohta kehtib kümme aastat. Pärast eksamitulemuste kehtivuse lõppu võib taotleja esitada uue taotluse eksamitulemuste arvestamiseks.“;

(7) punkti 66.A.30 alapunktile a lisatakse alapunktid 2a ja 2b:

„2a. B2L-kategooria puhul:

- i) kolm aastat asjakohas(t)e süsteempädevus(t)ega seotud praktilist kogemust käitatava õhusõiduki hooldamisega, kui ta ei ole varem saanud sellekohast tehnilist väljaõpet, või
- ii) kaks aastat asjakohas(t)e süsteempädevus(t)ega seotud praktilist kogemust käitatava õhusõiduki hooldamisega, millele lisaks peab ta olema läbinud tehnilise oskustöölise väljaõppe, mida pädev asutus peab asjakohaseks, või
- iii) üks aasta asjakohas(t)e süsteempädevus(t)ega seotud praktilist kogemust käitatava õhusõiduki hooldamisega, millele lisaks peab ta olema läbinud osa 147 kohaselt heaks kiidetud baaskoolituse.

Uu(t)e süsteempädevusmärke (-märgete) lisamiseks B2L-kategooria loale kolm kuud asjaomase uue süsteemiga seotud praktilist hoolduskogemust iga lisatava pädevuse kohta.

2b. L-kategooria puhul:

- i) kaks aastat praktilist kogemust käitatava õhusõiduki hooldamisega, mis sisaldab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava alamkategoriaga seotud hooldustöödest;
- ii) erandina alapunktist i üks aasta praktilist kogemust käitatava õhusõiduki hooldamisega, mis hõlmab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava alamkategoriaga seotud hooldustöödest, kui punkti 66.A.45 alapunkti h alapunkti ii alapunktis 3 sätestatud piirangust ei tulene teisiti.

Uue alamkategorია lisamiseks L-kategooria loale peab alapunktide i ja ii kohaselt nõutav kogemus olema vastavalt kaksteist ja kuus kuud.

B1.2-alamkategorია või B3-kategorია lennundustehnilise töötaja loa omanike puhul loetakse L1C-, L1-, L2C- ja L2-alamkategorია saamiseks vajalikud teadmiste baasnõuded täidetuks.“;

(8) punkt 66.A.45 asendatakse järgmisega:

„66.A.45 **Õhusõidukitüübipädevuse märkimine**

- a) Selleks et lennundustehnilise töötaja loa omanik saaks kasutada hooldustõendi väljaandmise õigusi konkreetse õhusõidukitüübi suhtes, tuleb lennundustehnilise töötaja loale märkida asjaomaste õhusõidukitüüpidega seotud pädevused:

— B1-, B2- või C-kategooria puhul on asjaomased tüübipädevused järgmised:

- i) grupp 1 kuuluvate õhusõidukite puhul asjaomane õhusõidukitüübipädevus;
- ii) grupp 2 kuuluvate õhusõidukite puhul asjaomane õhusõidukitüübipädevus, tootja alamgrupipädevus või täielik alamgrupipädevus;
- iii) grupp 3 kuuluvate õhusõidukite puhul asjaomane õhusõidukitüübipädevus või täielik grupipädevus;
- iv) grupp 4 kuuluvate õhusõidukite puhul B2-kategooria loa korral täielik grupipädevus;

— B2L-kategooria puhul on asjaomased tüübipädevused järgmised:

- i) grupp 2 kuuluvate õhusõidukite puhul asjaomane tootja alamgrupipädevus või täielik alamgrupipädevus;
- ii) grupp 3 kuuluvate õhusõidukite puhul täielik grupipädevus;
- iii) grupp 4 kuuluvate õhusõidukite puhul täielik grupipädevus;

— B3-kategooria puhul hõlmab asjaomane pädevus kolbmootoriga hermetiseerimata lennukeid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg.“

— L-kategooria puhul on asjaomased tüübipädevused järgmised:

- i) L1C-alamkategorია puhul komposiitkonstruktsiooniga purilennukitega seotud pädevus;
- ii) L1-alamkategorია puhul purilennukitega seotud pädevus;
- iii) L2C-alamkategorია puhul komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukitega ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukitega seotud pädevus;

- iv) L2-alamkategooria puhul mootorpurilennukitega ja ELA1 lennukitega seotud pädevus;
 - v) L3H-alamkategooria puhul kuumaõhu-õhupallidega seotud pädevus;
 - vi) L3G-alamkategooria puhul gaasiõhupallidega seotud pädevus;
 - vii) L4H-alamkategooria puhul kuumaõhu-õhulaevadega seotud pädevus;
 - viii) L4G-alamkategooria puhul ELA2 gaasiõhulaevadega seotud pädevus;
 - ix) L5-alamkategooria puhul asjakohane õhulaevatüübipädevus.
- A-kategooria puhul vastavalt II lisa (osa 145) punkti 145.A.35 sätetele pädevusnõuet ei kohaldata.
- b) Õhusõidukitüübipädevuse saamiseks tuleb edukalt läbida üks järgmistest koolitustest:
- asjakohane B1-, B2- või C-kategooria õhusõidukitüübikoolitus vastavalt III lisa (osa 66) III liitele;
 - B2-kategooria või L5-alamkategooria loale kantava gaasiõhulaeva tüübipädevusmärke puhul pädeva asutuse poolt punkti 66.B.130 kohaselt heaks kiidetud tüübikoolitus.
- c) muude kui C-kategooria lubade puhul peab loataotleja esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke saamiseks konkreetsetes kategoorias või alamkategoorias lisaks alapunkti b nõuete täitmisele läbima edukalt asjakohase väljaõppe töökohal. See väljaõpe peab vastama III lisa (osa 66) III liitele, välja arvatud juhul, kui tegemist on gaasiga täidetud õhulaevadega, mille puhul pädev asutus peab väljaõppe otseselt heaks kiitma.
- d) Erandina alapunktide b ja c võib gruppi 2 ja 3 kuuluvate õhusõidukite puhul lisada loale õhusõidukitüübipädevusmärke pärast järgmiste nõuete täitmist:
- taotleja on edukalt sooritanud eksami asjakohase B1-, B2- või C-kategooria õhusõidukitüübi kohta vastavalt käesoleva lisa (osa 66) III liitele;
 - taotleja on läbinud B1- ja B2-kategooria õhusõidukitüübiga seotud praktiliste oskuste kontrolli. Sel juhul peavad õhusõidukitüübiga seotud praktilised oskused hõlmama representatiivset läbilõiget loale märgitava asjakohase kategooriaga seotud hooldustöödest.
- Need C-kategooria pädevusega töötajad, kes on kvalifikatsiooni omandanud punkti 66.A.30 alapunkti a alapunktis 7 kindlaksmääratud akadeemilise kraadi omandamise kaudu, peavad esimese asjaomase õhusõidukitüübieksami sooritama B1- või B2-kategooria tasemel.
- e) Gruppi 2 kuuluvate õhusõidukite puhul kohaldatakse järgmist:
- i) B1- ja C-kategooria loa omanikud peavad tootja alamgrupipädevusmärke saamiseks täitma õhusõidukitüübipädevuse saamise nõuded vähemalt kahe ühte ja samasse tootjagruppi kuuluva õhusõidukitüübi suhtes, mis kombineerituna esindavad asjaomase tootja alamgruppi;
 - ii) B1- ja C-kategooria loa omanikud peavad täieliku alamgrupipädevusmärke saamiseks täitma õhusõidukitüübipädevuse saamise nõuded eri tootjate vähemalt kolme sellise eri õhusõidukitüübi puhul, mis kombineerituna esindavad asjaomast alamgruppi;
 - iii) B2- ja B2L-kategooria loa omanikud peavad tootja alamgrupipädevusmärke ja täieliku alamgrupipädevusmärke saamiseks läbima praktiliste oskuste kontrolli, mis hõlmab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava kategooriaga ja asjaomase õhusõidukite alamgrupiga seotud hooldustöödest ning B2L-kategooria loa puhul asjaomase süsteempädevusega seotud hooldustöödest;
 - iv) erandina alapunkti e alapunktist iii on B2- või B2L- kategooria loa omanikul, kellel on kogu alamgruppi 2b hõlmav pädevusmärke, õigus saada ka kogu alamgruppi 2c hõlmav pädevusmärke.
- f) Gruppidesse 3 ja 4 kuuluvate õhusõidukite puhul kohaldatakse järgmist:
- i) B1-, B2-, B2L ja C-kategooria loaomanikud peavad grupi 3 täieliku pädevuse saamiseks ning B2- ja B2L-kategooria loaomanikud grupi 4 täieliku pädevuse saamiseks läbima praktiliste oskuste kontrolli, mis hõlmab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava kategooriaga ja gruppi 3 või 4 kuuluvate õhusõidukitega seotud hooldustöödest (vastavalt asjaoludele);

- ii) kui taotleja ei tõenda asjaomase kogemuse olemasolu, kohaldatakse B1-kategooria loa omanikele grupi 3 kohta antud pädevusmärke suhtes piiranguid, mis tuleb märkida ka loale ja mis hõlmavad järgmisi õhusõidukeid:
- hermetiseeritud lennukid;
 - metallkonstruktsiooniga lennukid;
 - komposiitkonstruktsiooniga lennukid;
 - puitkonstruktsiooniga lennukid;
 - metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- iii) erandina alapunkti f alapunktist i on B2L-kategooria loa omanikul, kellel on kogu alamgruppi 2a või 2b hõlmav pädevusmärke, õigus saada ka gruppe 3 ja 4 hõlmav pädevusmärke.
- g) B3-kategooria lubade puhul kohaldatakse järgmist:
- i) kolbmootoriga hermetiseerimata lennukite maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg hõlmava pädevusmärke saamiseks peab taotleja läbima praktiliste oskuste kontrolli, mis hõlmab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava kategooriaga seotud hooldustöödest;
- ii) kui taotleja ei tõenda asjaomase kogemuse olemasolu, kohaldatakse alapunktis i osutatud pädevusmärke suhtes järgmisi piiranguid, mis märgitakse ka loale:
- puitkonstruktsiooniga lennukid,
 - metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
 - metallkonstruktsiooniga lennukid;
 - komposiitkonstruktsiooniga lennukid.
- h) Kõikide L-alamkategooriate (v.a. L5-alamkategooria) puhul:
- i) tüübipädevusmärke saamiseks peab taotleja läbima praktiliste oskuste kontrolli, mis hõlmab representatiivset läbilõiget asjaomasele loale märgitava alamkategooriaga seotud hooldustöödest;
- ii) kui taotleja ei tõenda asjaomase kogemuse olemasolu, kohaldatakse pädevusmärke suhtes järgmisi piiranguid, mis märgitakse ka loale:
- 1) purilennukitega, mootorpurilennukitega ja ELA1 lennukitega seotud pädevuse puhul:
 - puitkonstruktsiooni ja riidest pealistusega õhusõidukid;
 - metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega õhusõidukid;
 - metallkonstruktsiooniga õhusõidukid;
 - komposiitkonstruktsiooniga õhusõidukid;
 - 2) gaasiõhupallidega seotud pädevuse puhul:
 - muud kui ELA1 gaasiõhupallid ja
 - 3) kui taotleja on tõendanud vaid üheaastase kogemuse olemasolu vastavalt punkti 66.A.30 alapunkti a alapunkti 2b alapunktis ii kindlaksmääratud erandile, märgitakse loale järgmised piirangud:

„I lisa (osa M) VII liite kohased keerukad hooldustööd, määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.90B kohased standardmuudatused ja määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.431B kohased standardsed remonditööd.“

B1.2-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa omanike puhul, kellel on grupi 3 pädevusmärke või B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanike puhul, kellel on kolbmootoriga hermetiseerimata lennukite maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg hõlmav pädevusmärke, loetakse L1- ja L2-alamkategooria ning nendega seotud täieliku grupipädevuse saamiseks vajalikud nõuded täidetuks ja nende suhtes kohaldatakse samu piiranguid, mis asjaomase B1.2-alamkategooria või B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa puhul.“;

(9) punkti 66.A.50 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Lennundustehnilise töötaja loale märgitud piirangud tähistavad hooldustõendi väljaandmise õiguste puudumist ning punktis 66.A.45 osutatud piiranguid kohaldatakse kogu õhusõiduki suhtes.“;

(10) punkti 66.A.70 alapunktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Vajaduse korral hõlmab lennundustehnilise töötaja luba punkti 66.A.50 kohaseid piiranguid, et kajastada erinevusi

i) enne käesolevas lisas (osa 66) sätestatud kohaldatava loakategooria või -alamkategooria jõustumist asjaomases liikmesriigis kehtinud ja volitatud lennundustehnilise töötaja kvalifikatsioonist tulenevate õiguste ning

ii) käesoleva lisa (osa 66) I ja II liites baastadmiste ja sellekohase eksami suhtes kehtestatud nõuete vahel.

d) Erandina alapunktist c tuleb selliste õhusõidukite puhul, mida kasutavad muud kui määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt lennutegevusloa saanud lennuettevõtjad ja mis ei ole keerukad mootoriga õhusõidukid, ning õhupallide, purilennukite, mootorpurilennukite ja õhulaevade puhul märkida lennundustehnilise töötaja loale punkti 66.A.50 kohased piirangud, et tagada kooskõla nende lennundustehnilistele töötajatele antud õiguste, mis kehtisid liikmesriigis enne osa 66 kohase kohaldatava loakategooria või loa alamkategooria jõustumist, ning muudetud osa 66 kohase lennundustehnilise töötaja loaga antavate õiguste vahel.“;

(11) punkti 66.B.100 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Pädev asutus kontrollib, kas taotluse esitaja on sooritanud asjakohase eksami, ja/või kinnitab eksamitulemuste kehtivuse, et tagada kõikide I või VII liite kohaste moodulitega (vastavalt asjaoludele) seotud nõuete täitmine vastavalt käesolevale lisale (osa 66).“;

(12) punkt 66.B.110 asendatakse järgmisega:

„66.B.110 **Lennundustehniliste töötajate lubade muutmise kord täiendavate baas- või alamkategooriate lisamiseks**

a) Punktides 66.B.100 või 66.B.105 kindlaksmääratud korra kohaldamisel kinnitab pädev asutus täiendava baas- või alamkategooria või B2L-kategooria puhul süsteempädevusmärke pitseri ja allkirjaga lennundustehnilise töötaja loal või annab välja uue loa.

b) Pädeva asutuse kirjetesse tehakse vastav muudatus.

c) Taotleja taotluse korral asendab pädev asutus B2L-kategooria loa samu õhusõidukitüübipädevusi sisaldava B2-kategooria loaga, kui loaomanik on tõendanud järgmise kahe nõude täitmist:

i) I liite kohane eksam olemasoleva B2L-kategooria loa saamiseks nõutavate baastadmiste ja B2-kategooria loa saamiseks nõutavate baastadmiste vaheliste erinevuste kohta;

ii) liite IV kohaselt nõutav praktiline kogemus.

d) B1.2-alamkategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikele, kellel on grupi 3 pädevusmärke, või B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa omanikele, kellel on kolbmootoriga hermetiseerimata lennukeid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg hõlmav pädevusmärke, annab pädev asutus taotluse korral välja L1- ja L2-alamkategooriate täieliku grupipädevusega loa, mille suhtes kohaldatakse samu piiranguid, mis olemasoleva B1.2-alamkategooria või B3-kategooria lennundustehnilise töötaja loa suhtes.“;

(13) punkti 66.B.115 alapunkt f asendatakse järgmisega:

„f) Pädev asutus tagab, et tüübikoolituse nõuetekohaste praktiliste oskuste olemasolu tõendatakse ühel järgmisel viisil:

i) esitatakse praktiliste oskuste omandamist kirjeldavad üksikasjalikud dokumendid või logiraamat, mille on välja andnud organisatsioon, kes korraldas pädeva asutuse poolt punkti 66.B.130 kohaselt heaks kiidetud koolituse;

ii) võimaluse korral esitatakse praktilise õppe läbimist hõlmav koolitustõend, mille on välja andnud IV lisa (osa 147) kohaselt sertifitseeritud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioon.“;

(14) punkti 66.B.125 alapunkti b alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) B1- või C-kategooria puhul muudetakse märkeid järgmiselt:

- „kolbmootoriga kopterid, kogu grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu alamgrupp 2c“ ja gruppi 1 kuuluvaid ühe kolbmootoriga koptereid hõlmav õhusõidukitüübipädevus;
- „kolbmootoriga kopterid, tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „tootja alamgrupp 2c“ ja selle tootja gruppi 1 kuuluvaid ühe kolbmootoriga koptereid hõlmav õhusõidukitüübipädevus;
- „turbiinmootoriga kopterid, kogu grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu alamgrupp 2b“ ja gruppi 1 kuuluvaid ühe turbiinmootoriga koptereid hõlmav õhusõidukitüübipädevus;
- „turbiinmootoriga kopterid, tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „tootja alamgrupp 2b“ ja asjaomase tootja gruppi 1 kuuluvaid ühe turbiinmootoriga koptereid hõlmav õhusõidukitüübipädevus;
- „ühe kolbmootoriga lennukid – metallkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“. B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: komposiitkonstruktsiooniga lennukid, puitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „mitme kolbmootoriga lennukid – metallkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“ ja kogu gruppi või selle tootja gruppi 1 kuuluvaid mitme kolbmootoriga lennukid hõlmav õhusõidukitüübipädevus; B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: komposiitkonstruktsiooniga lennukid, puitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „ühe kolbmootoriga lennukid – puitkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“. B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: hermetiseeritud lennukid, metallkonstruktsiooniga lennukid, komposiitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „mitme kolbmootoriga lennukid – puitkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“. B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: hermetiseeritud lennukid, metallkonstruktsiooniga lennukid, komposiitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „ühe kolbmootoriga lennukid – komposiitkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“. B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: hermetiseeritud lennukid, metallkonstruktsiooniga lennukid, puitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „mitme kolbmootoriga lennukid – komposiitkonstruktsioon, kogu grupp või tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu grupp 3“. B1-kategooria loale märgitakse järgmised piirangud: hermetiseeritud lennukid, metallkonstruktsiooniga lennukid, puitkonstruktsiooniga lennukid ning metalltorudest konstruktsiooni ja riidest pealistusega lennukid;
- „ühe turbiinmootoriga lennukid, kogu grupp“ asendatakse järgmisega: „kogu alamgrupp 2a“ ja neid ühe turbopropellerimootoriga lennukid hõlmav õhusõidukitüübipädevus, mille suhtes eelmise süsteemi puhul õhusõidukitüübipädevust ei kohaldata ja mis kuuluvad gruppi 1;
- „ühe turbiinmootoriga lennukid, tootja grupp“ asendatakse järgmisega: „tootja alamgrupp 2a“ ja neid ühe turbopropellerimootoriga lennukid hõlmav õhusõidukitüübipädevus, mille suhtes eelmise süsteemi puhul õhusõidukitüübipädevust ei kohaldata ja mis kuuluvad gruppi 1;
- „mitme turbiinmootoriga lennukid, kogu grupp“ asendatakse järgmisega: „neid mitme turbopropellerimootoriga lennukid hõlmav õhusõidukitüübipädevus, mille suhtes eelmise süsteemi puhul õhusõidukitüübipädevust ei kohaldata.“;

(15) punkt 66.B.130 asendatakse järgmisega:

„66.B.130 **Õhusõidukitüübikoolituse otsese heakskiitmise kord**

- a) Muude õhusõidukite kui õhulaevade tüübikoolituse korral võib pädev asutus vastavalt käesoleva lisa (osa 66) III liite punktile 1 kiita heaks tüübipädevuskoolituse, mida korraldab organisatsioon, kellel ei ole IV lisa (osa 147) kohast koolitusluba. Sel juhul kohaldatakse pädev asutus korda, millega tagatakse õhusõidukitüübikoolituse vastavus käesoleva lisa (osa 66) III liite nõuetele.

- b) Gruppi 1 kuuluvate õhulaevade tüübikoolituse korral peab pädev asutus koolituse kõikidel juhtudel otseselt heaks kiitma. Pädev asutus kehtestab korra, millega tagatakse, et õhulaeva tüübikoolituse õppekava hõlmab kõiki projekti omaniku (DAH) tehnilistes normdokumentides sisalduvaid elemente.“;

(16) punkti 66.B.200 alapunkt c asendatakse järgmisega:

- „c) Baasteadmiste eksamid peavad toimuma vastavalt käesoleva lisa (osa 66) I ja II liites või VII ja VIII liites (vastavalt asjaoludele) kindlaksmääratud nõuetele.“;

(17) punkti 66.B.305 alapunktis b asendatakse tekst „III liites“ tekstiga „I liites“;

(18) punkt 66.B.405 asendatakse järgmisega:

„66.B.405 **Eksamitulemuste arvestamise aruanne**

a) Eksamitulemuste arvestamise aruandes võrreldakse järgmist:

- i) käesoleva lisa (osa 66) I või VII liites nimetatud mooduleid, alam mooduleid, aineid ja teadmiste tasemeid (vastavalt asjaoludele) ning
ii) taotletava kategooriaga seotud tehnilist kvalifikatsiooni käsitleva koolituse kava.

Võrdlus peab sisaldama märget selle kohta, kas taotleja on tõendanud vastavust nõuetele, ning selgitust iga väite kohta.

b) Muid eksamitulemusi kui IV lisa (osa 147) kohast koolitusluba omavas lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioonis sooritatud baasteadmiste eksamite tulemused võib arvestada ainult selle liikmesriigi pädev asutus, kus kvalifikatsioon anti, kui kõnealuse pädeva asutusega ei ole sõlmitud ametlikku kokkulepet, et asjaomane pädev asutus on otsustanud teisiti.

c) Eksamitulemuste arvestamiseks peab iga mooduli ja alam mooduli puhul märkima, et asjaomased nõuded on täidetud, ja lisama märke selle kohta, kus tehnilises kvalifikatsioonis võib leida samaväärseid nõudeid.

d) Pädev asutus kontrollib korrapäraselt, kas on muudetud järgmist:

- i) siseriiklikud kvalifikatsiooninõuded;
ii) käesoleva lisa (osa 66) I või VII liide (vastavalt asjaoludele).

Pädev asutus hindab ka seda, kas eksamitulemuste aruannet oleks seetõttu vaja muuta. Kõnealused muudatused tuleb dokumenteerida, kuupäevastada ja registreerida.“;

(19) punkti 66.B.410 alapunkt c asendatakse järgmisega:

- „c) Pärast eksamitulemuste kehtivuse lõppu võib taotleja esitada uue taotluse eksamitulemuste arvestamiseks. Kui käesoleva lisa (osa 66) I või VII liites (vastavalt asjaoludele) sätestatud nõudeid baasteadmiste kohta ei ole muudetud, taastab pädev asutus eksamitulemuste kehtivuse täiendava menetluseta veel kümneks aastaks.“;

(20) I liidet muudetakse järgmiselt:

- a) punkti 1 pealkiri ja esimene lõik asendatakse järgmisega:

„I liide

Nõutavad baasteadmised

(v.a. L-kategooria loa korral)

1. Teadmiste tasemed – A-, B1-, B2-, B2L-, B3- ja C-kategooria lennundustehnilise töötaja luba

A-, B1-, B2-, B2L ja B3-kategooria baasteadmiste taset tähistatakse iga asjaomase aine puhul vastava hindega (1, 2 või 3). C-kategooria loa taotleja teadmiste tase peab vastama B1- või B2-kategooria baasteadmiste tasemele.“;

(b) alapunkti 2 pealkiri, esimene lõik ja esimene tabel asendatakse järgmisega:

„2. Moodulid

Lennundustehnilise töötaja loa kategooria või alamkategooriaga seotud kvalifikatsiooni omandamiseks nõutavad põhiained on esitatud järgmises tabelis ja tähistatud ristiga (X):

A-, B1- ja B3-kategooria puhul:

Ainemoodus	A- või B1-kategooria, lennukid		A- või B1-kategooria, kopterid		B3 Kolbmootoriga hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg
	Turbiinmootori(te)ga lennukid	Kolbmootori(te)ga lennukid	Turbiinmootori(te)ga kopterid	Kolbmootori(te)ga kopterid	
1	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	
7B					X
8	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	
9B					X
10	X	X	X	X	X
11A	X				
11B		X			
11C					X
12			X	X	
13					
14					
15	X		X		
16		X		X	X
17A	X	X			
17B					X

B2- või B2L-kategooria puhul:

Ainemoodus/alammoodusid	B2	B2L
1	X	X
2	X	X
3	X	X
4	X	X

Ainemoodul/alamoodulid	B2	B2L
5	X	X
6	X	X
7A	X	X
7B		
8	X	X
9A	X	X
9B		
10	X	X
11A		
11B		
11C		
12		
13.1 ja 13.2	X	X
13.3 alapunkt a	X	X (automaatse juhtimisega lendu hõlmav süsteemipädevus)
13.3 alapunkt b	X	
13.4 alapunkt a	X	X (side- ja navigatsioonisüsteeme hõlmav süsteemipädevus)
13.4 alapunkt b	X	X (seiret hõlmav süsteemipädevus)
13.4 alapunkt c	X	
13.5	X	X
13.6	X	
13.7	X	X (automaatse juhtimisega lendu hõlmav süsteemipädevus)
13.8	X	X (mõõteriistu hõlmav süsteemipädevus)
13.9	X	X
13.10	X	
13.11–13.18	X	X (plaanerisüsteeme hõlmav süsteemipädevus)
13.19–13.22	X	
14	X	X (mõõteriistu ja plaanerisüsteeme hõlmav süsteemipädevus)“
15		
16		
17A		
17B		

- (c) mooduleid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7A, 8, 9A, 10 ja 14 käsitlevates tabelites asendatakse lahtri

TASE

B2

sisu järgmisega:

TASE

B2

B2L

- (d) moodulit 5 käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 5.5 punktis a B3-kategooria lubade kohta tehtud märke „1“ mäkega „—“;
- (e) moodulit 7B käsitlevas tabelis asendatakse alammodulis 7.4 B3-kategooria lubade kohta tehtud märke „—“ mäkega „1“;
- (f) moodulit 7B käsitlevas tabelis asendatakse alammodulis 7.10 B3-kategooria lubade kohta tehtud märke „1“ mäkega „2“;
- (g) moodulit 11A käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 11.8 punktis b B1.1-kategooria lubade kohta tehtud märke „1“ mäkega „2“;
- (h) moodulit 11A käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 11.16 esimese veeru selgitavas lahtris esitatud tekst järgmisega:

„11.16 *Suruõhu- ja vaakumsüsteem (ATA 36)*

Süsteemi üldskeem

Allikad: mootor/abijõuseade (APU), kompressorid, suruõhuballoonid, maapealne suruõhutoide

Suru- ja vaakumpumbad

Rõhu reguleerimine

Rõhu jaotumine

Näidikud ja hoiatussignaalid

Seos muude süsteemidega“;

- (i) moodulit 11A käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 11.20 esimese veeru selgitavas lahtris esitatud tekst järgmisega:

„11.20 *Salongisüsteemid (ATA 44)*

Seadmed ja komponendid reisijatele meelelahutuse pakkumiseks, õhusõidukisiseseks teabevahetuseks (*Cabin Intercommunication Data System, CIDS*) ning teabe vahetamiseks õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vahel (*Cabin Network Service, CNS*). See hõlmab nii kõne, andmete, muusika kui ka videote edastamist.

Õhusõidukisisesete teabevahetuse süsteem (CIDS), mis ühendab piloodikabiini-, salongipersonali- ja salongisüsteeme. Need süsteemid toetavad andmevahetust üksteisega seotud vahetatavate moodulite (LRU) vahel ning neid juhitakse tavaliselt salongimeeskonna paneelide (FAP) kaudu.

Õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vaheline teabevahetussüsteem (CNS) koosneb tavaliselt serverist, mis üldjuhul ühildub muu hulgas järgmiste süsteemidega:

- andme- või raadioside;
- salongi põhisüsteem (CCS);
- parda-meelelahutussüsteem (IFES);
- välissidesüsteem (ECS);
- salongi massimälusüsteem (CMMS);
- salongi kontrollisüsteem (CMS);
- mitmesugused eri salongisüsteemid (MCS).

Õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vahelisel teabevahetussüsteemil (CNS) võivad olla järgmised funktsioonid:

- juurdepääs väljumiseelsetele või väljumisega seotud aruannetele;
- juurdepääs e-posti, intraneti- ja internetiteenustele; reisijate andmebaas.“;

- (j) moodulit 11B käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 11.8 punktis b B1.2-kategooria lubade kohta tehtud märke „3“ mäkega „2“;

- (k) moodulit 11B käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 11.16 esimese veeru selgitavas lahtris esitatud tekst järgmisega:

„11.16 *Suruõhu- ja vaakumsüsteem (ATA 36)*

Süsteemi üldskeem

Allikad: mootor/abijõuseade (APU), kompressorid, suruõhuballoonid, maapealne suruõhutoide

Suru- ja vaakumpumbad

Rõhu reguleerimine

Rõhu jaotumine

Näidikud ja hoiatussignaaliid

Seos muude süsteemidega“;

- (l) moodulit 12 käsitlevas tabelis asendatakse alammoduli 12.16 esimese veeru selgitavas lahtris esitatud tekst järgmisega:

„12.16 *Suruõhu- ja vaakumsüsteem (ATA 36)*

Süsteemi üldskeem

Allikad: mootor/abijõuseade (APU), kompressorid, suruõhuballoonid, maapealne suruõhutoide

Suru- ja vaakumpumbad

Rõhu reguleerimine

Rõhu jaotumine

Näidikud ja hoiatussignaaliid

Seos muude süsteemidega“;

- (m) moodul 13 asendatakse järgmisega:

„MOODUL 13 – ÕHUSÕIDUKITE AERODÜNAAMIKA, EHITUS JA SÜSTEEMID

	TASE
	B2 B2L
13.1 <i>Lennuteooria</i>	
(a) <i>Lennuki aerodünaamika ja juhtimisseadmed</i> Lennuki juhtpindade kasutamine ja nende toime: — pööramine ümber pikitelje: kaldtüürid ja spoilerid, — pööramine ümber põiktelje: kõrgustüürid, tüürstabilisaatorid, juhivad stabilisaatorid ja partlennukid, ning — pööramine ümber vertikaaltelje: pöördetüüri piirikud Lennuki juhtimine elevoonidega, V-kiilu pöörde kõrgustüüridega Tõstejõudu suurendavad seadised: pilud, eestiivad, tagatiivad Vajaduse korral õhutakistust suurendavad seadised: spoilerid, tõstejõu hälvitid, pidurdusklapid ja trimmerite, servotrimmerite ja juhtpindade erisuguste asendite kasutamine ning nende toime	1
(b) <i>Lendamise suurel kiirusel</i> Lend helikiirusel, lend eelhelikiirusel, lend helikiirusele lähedasel kiirusel, lend ülehelikiirusel, Machi arv, kriitiline Machi arv;	1
(c) <i>Kopteri kandetiiviku aerodünaamika</i> Mõisted Tiivikulabade kaldenurga tsükliline ja samaaegne muutmine, pingutusmomenti tasakaalustavad juhtseadmed, nende kasutamine ja mõju	1

		TASE
		B2 B2L
13.2	<i>Konstruksioon — Üldpõhimõtted</i>	
	Konstruksiooni põhimõtted	1
	Piirkondlikud ja paiksed materjalikontrolli seadmed	2
	Elektriline potentsiaaliühtlustus	2
	Piksekaitseenõuded	2
13.3.	<i>Automaatse juhtimisega lend (ATA 22)</i>	
	a)	3
	Automaatse lennu juhtimise põhialused, sh selle põhimõtted ja kasutatavad mõisted	
	Käusignaali töötlemine	
	Juhtimisrežiimid: pööramine ümber piki-, põik- ja vertikaaltelje ning vastavad juhtimiskanaliid	
	Lengerdussummutid	
	Kopterite lennupüsivust suurendavad süsteemid	
	Automaatne trimmeerimine	
	Autopiloodi seos navigatsiooniseadmetega	
	b)	3
	Mootori veojõu reguleerimise automaatsüsteemid	
	Automaatsed maandumissüsteemid: põhimõtted ja liigitus, töörežiimid, lähenemine, lauglemisnurk, maandumine, kordusringile minek, jälgimissüsteemid ja avariiolukorrad	
13.4.	<i>Side- ja navigatsioonisüsteemid (ATA 23/34)</i>	
	a)	3
	Raadiolainete levimise põhimõtted, antennid, ülekandeliinid, sidepidamine, raadiovastuvõtja ja -saatja	
	Järgmiste süsteemide tööpõhimõtted:	
	— ülikõrgsagedusside (VHF)	
	— kõrgsagedusside (HF)	
	— kuuldeside	
	— avariimajakad (ELT)	
	— kabiini helisalvestusseade (CVR)	
	— ülikõrgsagedusala ringsuunaline raadioseade (VOR)	
	— automaatpeilimisseadmed (ADF)	
	— instrumentaalmaandumissüsteem (ILS)	
	— piloteerimisnäidikute süsteemid (FDS), kauguse mõõtmise seadmed (DME)	
	— piirkondlik navigatsioon, piirkondlikud navigatsioonisüsteemid (RNAV)	
	— lennujuhtimissüsteemid (FMS)	
	— ülemaailmne asukohamääramise süsteem (GPS), ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS)	
	— andmeside	
	b)	3
	— lennuliikluse seireradari transponder, sekundaarseireradar (SSR)	
	— liiklusohust hoiatamise ja kokkupõrke vältimise süsteem (TCAS)	

	TASE
	B2 B2L
— ilmavaatlusradar	
— raadiokõrgusmõõtur	
— üldsatega automaatne sõltuv seire (ADS-B)	
c)	3
— mikrolaine-maandumissüsteem (MLS)	
— ülimaldalsagedusala ja hüperboolne raadionavigatsioon (VLF/Omega)	
— Doppler-navigatsioon	
— inertsiaalsed navigatsioonisüsteemid (INS)	
— side- ja teatesüsteem (<i>Aircraft Radio Incorporated</i> , ARINC)	
13.5. <i>Elektrisüsteemid (ATA 24)</i>	3
Akumulaatorite paigaldamine ja kasutamine	
Alalisvoolu genereerimine	
Vahelduvvoolu genereerimine	
Avariivoolu genereerimine	
Pinge reguleerimine	
Jaotusvõrk	
Vaheldid, muundurid, alaldid	
Kaitsmed	
Elektritoide pardavälisest vooluallikast / maapealsest toitevõrgust	
13.6. <i>Lisavarustus ja sisustus (ATA 25)</i>	3
Elektroonilistele ohutusseadmetele esitatavad nõuded	
Reisijatesalongi meelelahutusseadmed	
13.7. <i>Lennujuhtimisseadmed (ATA 27)</i>	
a)	2
Esmased juhtimisseadmed: kaldtüürid, kõrgustüürid, pöördetüürid, spoilerid	
Trimmeerimine	
Toimiva koormuse reguleerimine	
Tõstejõudu suurendavad seadised	
Tõstejõu vähendamine, pidurdusklapid	
Süsteemide kasutamine: käsitsijuhtimis-, hüdro-, pneumojuhtimissüsteemid	
Kunstlik juhisetunnetus, lengerdussummuti, Machi arvu järgiv trimmer, pöördetüüri piirik, tüüride lukustus	
Varisemisvastased kaitsesüsteemid	
b)	3
Süsteemide kasutamine: elektrilised, elektroonilised	
13.8. <i>Mõõteriistad (ATA 31)</i>	3
Liigitus	
Atmosfäär	
Mõisted	
Rõhku mõõtvad seadmed ja süsteemid	
Pitot' toru rõhke kasutavad mõõturid	
Baromeetrilised kõrgusmõõturid	
Vertikaalkiiruse näidikud	

	TASE
	B2 B2L
<p>Öhkkiiruse näidikud</p> <p>Mahhmeetrid</p> <p>Lennukõrguse näidikud / häiresüsteemid</p> <p>Lennuparameetrite arvutid</p> <p>Möödikute suruõhusüsteemid</p> <p>Otselugemiga manomeetrid ja termomeetrid</p> <p>Temperatuurinäidikussüsteemid</p> <p>Kütusehulga näidikussüsteemid</p> <p>Güroskoopiliste näidikute tööpõhimõtted</p> <p>Aviohorisondid</p> <p>Libisemisnäidikud</p> <p>Güroaviohorisondid</p> <p>Maapinna läheduse hoiatussüsteemid (GPWS)</p> <p>Kompassid</p> <p>Lennuparameetrite salvestamise süsteemid (FDRS)</p> <p>Elektrooniline lennuinfo süsteem (EFIS)</p> <p>Möödikute hoiatussüsteemid, sh põhilised hoiatussüsteemid ja kesksed hoiatussignaalide paneelid</p> <p>Varisemisohu signalisatsioonisüsteemid ja kohtumisnurga näidikud</p> <p>Vibratsiooni mõõtmine ja -näidikud</p> <p>Kuvarkabiin</p>	
<p>13.9. <i>Tuled (ATA 33)</i></p> <p>Välituled: navigatsiooni-, maandumis- ja ruleerimistuled, tuled jäätumise avastamiseks öisel lennul</p> <p>Sisetuled: reisijatesalongi, piloodikabiini, lastiruumi valgustid</p> <p>Avariituled</p>	3
<p>13.10. <i>Pardal asuvad hooldussüsteemid (ATA 45)</i></p> <p>Hoolduse keskarvutid</p> <p>Andmelaadimissüsteemid</p> <p>Elektrooniline andmevaramu</p> <p>Trükkimine</p> <p>Konstruksiooni diagnostika (lubatud piiridesse jäävate rikete jälgimine)</p>	3
<p>13.11. <i>Kliimaseadmed ja salongi hermetiseerimine (ATA 21)</i></p> <p>13.11.1. <i>Õhu juurdevool</i></p> <p>Õhu juurdevoolu allikad, sh mootorist, abijõuseadmest (APU) või maa-pealsest suruõhutoitest</p> <p>13.11.2. <i>Kliimaseadmed</i></p> <p>Kliimaseadmed</p> <p>Õhu ja auru regenerereerimise seadmed</p> <p>Jaotussüsteemid</p> <p>Õhuvoolu, temperatuuri ja niiskuse reguleerimise süsteem</p> <p>13.11.3. <i>Hermetiseerimine</i></p> <p>Ülerõhusüsteemid</p> <p>Juhtimine ja näidikud, sh juht- ja kaitseventiilid</p> <p>Salongi ülerõhu regulaatorid.</p>	2
	2
	3
	1
	3
	3

		TASE
		B2 B2L
	13.11.4. Ohutus- ja hoiatusseadmed	3
	Kaitse- ja hoiatusseadmed	
13.12	<i>Tulekaitse (ATA 26)</i>	
	a)	3
	Tulekahju- ja suitsusignalisatsiooni- ning häiresüsteemid	
	Tulekustutussüsteemid	
	Süsteemide testimine	
	b)	1
	Käsitulekustutusvahendid	
13.13	<i>Kütusesüsteemid (ATA 28)</i>	
	Süsteemi üldskeem	1
	Kütusepaagid	1
	Toitesüsteemid	1
	Kütuse väljalaskmine avariolukorras, ventilatsioon ja normaalne kütuse väljalase	1
	Ringtoide ja ülepumpamine	2
	Näidikud ja hoiatussignaalid	3
	Kütuse tankimine ja kütusest tühjendamine	2
	Lennuki pikitasakaalu säilitav automaatika, mis reguleerib kütuse kasutamist	3
13.14.	<i>Hüdraulikaseadmed (ATA 29)</i>	
	Süsteemi üldskeem	1
	Hüdraulikavedelikud	1
	Hüdropaagid ja -akud	1
	Surve tekitamine: elektriline, mehaaniline ja pneumaatiline surve	3
	Hädasurveastamissüsteem	3
	Filtrid	1
	Rõhu reguleerimine	3
	Jaotusvõrk	1
	Näidikud ja hoiatussignalisatsiooni süsteemid	3
	Seos muude süsteemidega	3
13.15.	<i>Kaitse jää ja vihma eest (ATA 30)</i>	
	Jää moodustumine, jää tüübid ja jää avastamine	2
	Jäätumisvastased süsteemid: elektrilised, kuumaõhu- ja keemilised süsteemid	2
	Jäätõrjesüsteemid: elektrilised, kuuma- ja suruõhu- ning keemilised süsteemid	3
	Vihmavee tõrje vahend	1
	Kollektori ja dreanaaži äravoolu soojendamine	3
	Esiklaasipuhasti	1
13.16.	<i>Telik (ATA 32)</i>	
	Ehitus, amortisaatorid	1
	Teliku väljalaske- ja sissetõmbesüsteemid: tavalised ja avariolukorras kasutamiseks	3
	Näidikud ja hoiatussignaalid	3
	Rattad, pidurid, blokeerumist vastased seadised ja automaatne pidurdamine	3
	Rehvid	1
	Teliku juhtimine	3
	Telikulüliti	3
13.17.	<i>Hapnikusüsteem (ATA 35)</i>	
	Süsteemi üldskeem: piloodikabiin, reisijatesalong	3
	Hapnikuallikad, hapniku säilitamine, laadimine ja jaotamine	3
	Hapnikuvaru reguleerimine	3
	Näidikud ja hoiatussignaalid	3

	TASE
	B2 B2L
13.18. <i>Suruõhu- ja vaakumsüsteem (ATA 36)</i>	
Süsteemi üldskeem	2
Allikad: mootor/abijõuseade (APU), kompressorid, suruõhuballoonid, maapealne suruõhutoide	2
Rõhu reguleerimine	3
Rõhu jaotumine	1
Näidikud ja hoiatussignaalid	3
Seos muude süsteemidega	3
13.19. <i>Veesüsteem ja heitveesüsteem (ATA 38)</i>	2
Veevarustussüsteemi paigaldamise skeem, toide, jaotamine, hooldus ja tühjendamine Tualettruumide paigaldamise skeem, läbipesu ja hooldus	
13.20. <i>Integreeritud modulaaravioonika (IMA) (ATA 42)</i>	3
Põhisüsteem	
Võrgu komponendid	
Märkus: Integreeritud modulaaravioonika (IMA) moodulitesse integreeritud tüüpilised funktsioonid hõlmavad muu hulgas järgmist:	
— mootorist tuleva suruõhu juhtimine	
— õhurõhu reguleerimine	
— õhu ventileerimine ja juhtimine	
— avioonika ja piloodikabiini ventileerimine, temperatuuri reguleerimine	
— lennuliiklusalane side	
— avioonikaalase side ruuter	
— elektrihoolduse reguleerimine	
— kaitseliiti kontrollisüsteem	
— elektrisüsteemi kuuluv automaatne kontrollisüsteem (BITE)	
— kütuse juhtimine	
— pidurite kontrollisüsteem	
— esiratta juhtimisüsteem	
— teliku väljalaske- ja sissetõmbesüsteem	
— rehvide rõhunäidik	
— õlirõhunäidik	
— pidurite temperatuuri kontrollisüsteem	
13.21. <i>Salongisüsteemid (ATA 44)</i>	3
Seadmed ja komponendid reisijatele meelelahutuse pakkumiseks, õhusõidukisiseseks teabevahetuseks (<i>Cabin Intercommunication Data System, CIDS</i>) ning teabe vahetamiseks õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vahel (<i>Cabin Network Service, CNS</i>). See hõlmab nii kõne, andmete, muusika kui ka videote edastamist.	
Õhusõidukisisese teabevahetuse süsteem (CIDS), mis ühendab piloodikabiini-, salongipersonali- ja salongisüsteeme. Need süsteemid toetavad andmevahetust üksteisega seotud vahetatavate moodulite (LRU) vahel ning neid juhitakse tavaliselt salongi-meeskonna paneelide (FAP) kaudu.	

	TASE
	B2 B2L
<p>Õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vaheline teabevahetussüsteem (CNS) koosneb tavaliselt serverist, mis üldjuhul ühildub muu hulgas järgmiste süsteemidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> — andme- või raadioside — salongi põhisüsteem (CCS) — parda-meelelahutussüsteem (IFES) — välissidesüsteem (ECS) — salongi massimälusüsteem (CMMS) — salongi kontrollisüsteem (CMS) — mitmesugused eri salongisüsteemid (MCS) <p>Õhusõiduki salongi ja maapealsete jaamade vahelisel teabevahetussüsteemil (CNS) võivad olla järgmised funktsioonid:</p> <ul style="list-style-type: none"> — juurdepääs väljumiseelsetele või väljumisega seotud aruannetele — juurdepääs e-posti, intraneti- ja internetiteenustele — reisijate andmebaas <p>13.22. Teabesüsteemid (ATA 46)</p> <p>Seadmed ja komponendid, mis võimaldavad salvestada, ajakohastada ja otsida digitaalset teavet, mida traditsiooniliselt esitati paberandjal, mikrofilmil või mikrokaardil. Hõlmavad süsteeme, mis on ette nähtud teabe salvestamiseks ja otsimiseks, näiteks elektroonilise raamatukogu massmälu ja kontrollid. Ei hõlma seadmeid ega komponente, mis on installeeritud muuks otstarbeks ja mida kasutavad ka teised süsteemid, näiteks piloodikabiini printer või üldotstarbeline kuvar.</p> <p>Tüüpilised näited on</p> <ul style="list-style-type: none"> — lennuliikluse korraldamise ja teabe haldamise süsteemid (<i>Air Traffic and Information Management Systems</i>) ning võrguserverisüsteemid (<i>Network Server Systems</i>) — Õhusõiduki üldteabesüsteem — Piloodikabiini teabe süsteem — Hooldusteabe süsteem — Reisijatesalongi teabe süsteem — Muud teabesüsteemid“; 	3

(21) II liidet muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„II liide

Baasteadmiste eksami nõuded

(välja arvatud L-kategooria loa puhul)“;

b) punktides 2.2.1–2.2.10 asendatakse tekst „B2-kategooria“ tekstiga „B2- ja B2L-kategooria“;

c) punktid 2.2.13 ja 2.2.14 asendatakse järgmisega:

„2.13. MOODUL 13 – Õhusõidukite aerodünaamika, ehitus ja süsteemid

B2-kategooria: 180 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust. Vastamiseks on aega 225 minutit. Vajaduse korral võib küsimused ja nende vastamiseks ettenähtud aja jagada kaheks eksamiks.

B2L-kategooria:

Süsteemipädevus	Valikvastustega küsimuste arv	Vastamiseks on aega (minutit)
Baasnõuded (Alammoodulid 13.1, 13.2, 13.5 ja 13.9)	28	35
COM/NAV (Alammooduli 13.4 punkt a)	24	30
MÕÕTERIISTAD (Alammoodul 13.8)	20	25
AUTOMAATSE JUHTIMISEGA LEND (Alammooduli 13.3 punkt a ja alammoodul 13.7)	28	35
SEIRE (Alammooduli 13.4 punkt b)	8	10
PLAANERISÜSTEEMID (Alammoodulid 13.11–13.18)	32	40

2.14. MOODUL 14 – JÕUSEADMED

B2- ja B2L-kategooria: 24 valikvastustega küsimust ja 0 teemaarendusküsimust. Vastamiseks on aega 30 minutit.

MÄRKUS: B2L-kategooria eksamil kohaldatakse moodulit 14 ainult mõõteriistade ja plaaneriisüsteemidega seotud pädevuse saamiseks.“;

(22) III liidet muudetakse järgmiselt:

(a) punkti 1 alapunkti a alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) need on (v.a alapunktis c sätestatud erinevuskoolituse puhul) kooskõlas liite punktis 3.1 esitatud sätestatud nõuetega ja määruse (EL) nr 748/2012 kohaste käitussobivuse andmete kohustuslikus osas kindlaks määratud asjakohaste elementidega, kui need on kättesaadavad.“;

(b) punkti 1 alapunkti b alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) need on (v.a alapunktis c kirjeldatud erinevuskoolituse puhul) kooskõlas liite punktis 3.2 sätestatud nõuetega ja määruse (EL) nr 748/2012 kohaste käitussobivuse andmete kohustuslikus osas kindlaks määratud asjakohaste elementidega, kui need on kättesaadavad.“;

(c) punkti 3.1 alapunkti c tabeli joonealused märkused asendatakse järgmisega:

„1) Selliste kolbmootoriga hermetiseerimata lennukite puhul, mille maksimaalne stardimass (MTOM) on alla 2 000 kg, võib koolituse miinimumkestust vähendada 50 %.

2) Gruppi 2 (kindlaks määratud punktis 66.A.5) kuuluvaid koptereid hõlmava koolituse miinimumkestust võib vähendada 30 %.“;

(d) punkti 3.1. alapunktis e asendatakse rea „21.A Õhu juurdevool“ veerus „Turbiinmootoriga kopterid“ märgitud koolitustasemed järgmisega:

„3	1“;
----	-----

(e) punkti 3.1. alapunktis e asendatakse rea „31.A Mõõdikusüsteemid“ veerus „Kolbmootoriga kopterid“ märgitud koolitustasemed järgmisega:

„3	1“;
----	-----

(23) IV liide asendatakse järgmisega:

„IV liide

Osa 66 kohase lennundustehnilise töötaja loa laiendamiseks nõutav kogemus

Järgmises tabelis on esitatud kogemustega seotud nõuded, mis esitatakse osa 66 kohasele loale uue kategooria või alamkategooria lisamise taotlemisel.

Kõnealune kogemus peab olema praktiline ja seotud hooldustöödega käitataval õhusõidukil, mis kuulub taotletavasse alamkategooriasse.

Nõutav kogemus võib olla 50 % võrra väiksem, kui taotleja on taotletava alamkategooriaga seoses lõpetanud osa 147 kohase sertifitseeritud kursuse.

Kuni Alates	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B2L	B3
A1	—	6 kuud	6 kuud	6 kuud	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	2 aastat	1 aasta	6 kuud
A2	6 kuud	—	6 kuud	6 kuud	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	2 aastat	1 aasta	6 kuud
A3	6 kuud	6 kuud	—	6 kuud	2 aastat	1 aasta	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	1 aasta
A4	6 kuud	6 kuud	6 kuud	—	2 aastat	1 aasta	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	1 aasta
B1.1	Puudub	6 kuud	6 kuud	6 kuud	—	6 kuud	6 kuud	6 kuud	1 aasta	1 aasta	6 kuud
B1.2	6 kuud	Puudub	6 kuud	6 kuud	2 aastat	—	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	Puudub
B1.3	6 kuud	6 kuud	Puudub	6 kuud	6 kuud	6 kuud	—	6 kuud	1 aasta	1 aasta	6 kuud
B1.4	6 kuud	6 kuud	6 kuud	Puudub	2 aastat	6 kuud	2 aastat	—	2 aastat	1 aasta	6 kuud
B2	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	1 aasta	1 aasta	1 aasta	1 aasta	—	—	1 aasta
B2L	6 kuud	6 kuud	6 kuud	6 kuud	1 aasta	1 aasta	1 aasta	1 aasta	1 aasta	—	1 aasta
B3	6 kuud	Puudub	6 kuud	6 kuud	2 aastat	6 kuud	2 aastat	1 aasta	2 aastat	1 aasta	—;

(24) V liide asendatakse järgmisega:

„V liide

Taotluse vorm – EASA vorm 19

1. Käesolevas liites on esitatud näidisvorm III lisas (osa 66) osutatud lennundustehnilise töötaja loa taotlemiseks.

2. Liikmesriigi pädev asutus võib EASA vormi 19 muuta üksnes selleks, et lisada täiendav teave, mida on vaja juhul, kui siseriiklike nõuetega lubatakse või nõutakse sellise III lisa (osa 66) kohase lennundustehnilise töötaja loa kasutamist, mille suhtes I lisa (osa M) ja II lisa (osa 145) nõuded ei kehti.

TAOTLUS OSA 66 KOHASE LENNUNDUSTEHNILISE TÖÖTAJA LOA VÄLJAANDMISEKS / MUUTMISEKS / TAASTAMISEKS	EASA VORM 19
TAOTLEJA ANDMED: Nimi: Address: Telefon: E-post: Kodakondsus: Sünniaeg ja -koht:	
OSA 66 KOHASE LENNUNDUSTEHNILISE TÖÖTAJA LOA ANDMED (vajaduse korral): Loa number: Väljaandmise kuupäev:	
TÖÖANDJA ANDMED: Nimi: Address: Hooldusorganisatsiooni sertifikaadi viide: Telefon: Faks:	
TAOTLUSE LIIK: (õige lahter märgistada ristiga) Algne luba ☐ Loa muutmine ☐ Loa kehtivuse taastamine ☐ (Alam)kategoriad A B1 B2 B2L B3 C L (vt allpool) Turbiinmootoriga lennuk ☐ ☐ Kolbmootoriga lennuk ☐ ☐ Turbiinmootoriga kopter ☐ ☐ Kolbmootoriga kopter ☐ ☐ Avioonika ☐ ☐ Vt süsteempädevusmärke allpool Kolbmootoriga hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg ☐ Keerukad mootoriga õhusõidukid ☐ ☐ Muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid ☐ ☐ B2L-kategooria loa süsteempädevusmärke: 1. automaatse juhtimisega lend ☐ 2. mõõteriistad ☐ 3. side- ja navigatsioonisüsteemid ☐ 4. seire ☐ 5. plaaneri süsteemid ☐ L-kategooria loa alamkategoriad: L1C: komposiitkonstruktsiooniga purilennukid ☐ L1: purilennukid ☐ L2C: komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukid ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukid ☐ L2: mootorpurilennukid ja ELA1 lennukid ☐ L3H: kuumaõhu-õhupallid ☐ L3G: gaasiõhupallid ☐ L4H: kuumaõhu-õhulaevad ☐ L4G: ELA2 gaasiõhulaevad ☐ L5: muud kui ELA2 gaasiõhulaevad ☐ Tüübimärke / pädevusmärke / piirangute tühistamine (vajaduse korral):	

Soovin taotleda osa 66 kohase lennundustehnilise töötaja loa väljaandmist / muutmist / taastamist (nagu märgitud) ning kinnitan, et käesoleval taotlusevormil esitatud andmed on taotluse esitamise ajal õiged.

Kinnitan, et:

1. mul ei ole muus liikmesriigis väljaantud osa 66 kohast lennundustehnilise töötaja luba,
2. ma ei ole taotlenud muus liikmesriigis osa 66 kohast lennundustehnilise töötaja luba ja
3. mul ei ole olnud muus liikmesriigis väljaantud osa 66 kohast lennundustehnilise töötaja luba, mis on kehtetuks tunnistatud või mille kehtivus on peatatud.

Olen teadlik, et ebaõige teabe esitamine võib võtta minult õiguse omada osa 66 kohast lennundustehnilise töötaja luba.

Allkiri: Nimi:

Kuupäev:

Palun võtta arvesse minu järgmisi kogemusi õhusõidukite hooldamisel (asjakohasel juhul):

.....

Osa 147 kohase koolituse arvestamine

.....

Eksamitulemuste arvestamine eksamite läbimist tõendava(te) samaväärsete tunnistus(t)e alusel

.....

Lisada kõik asjakohased tunnistused

Soovitus (vajaduse korral): Kinnitan, et taotleja vastab osa 66 kohastele hooldusteadmiste ja -kogemuste nõuetele ja soovitan pädeval asutusel anda talle välja osa 66 kohane lennundustehnilise töötaja luba või lisada sellele asjakohane märge.

Allkiri: Nimi:

Ametikoht: Kuupäev:

EASA VORM 19, versioon 5“;

(25) VI liidet muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„VI liide – III lisas (osa 66) osutatud lennundustehnilise töötaja luba – EASA vorm 26“;

b) VI liite algusesse ja olemasoleva EASA vormi 26 ette lisatakse järgmine tekst:

„1. Järgmistel lehekülgedel on esitatud III lisas (osa 66) osutatud lennundustehnilise töötaja loa näidis.

2. Dokument tuleb printida esitatud standardvormis, kuid arvutis koostamiseks võib selle mõõtmeid soovi korral vähendada. Kui mõõtmeid vähendatakse, tuleb tagada piisav ruum nõutavate ametlike pitserite või templete jaoks. Arvutis koostatavatel dokumentidel ei pea olema tühjaks jäänud lahtreid, kui dokument on selgelt äratuntav III lisa (osa 66) kohaselt välja antava lennundustehnilise töötaja loa.
3. Dokumendi võib täita kas inglise keeles või selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus asub asjaomane pädev asutus. Viimasel juhul tuleb sellise loaomaniku puhul, kes peab luba kasutama väljaspool asjaomast liikmesriiki, lisada dokumendi ingliskeelne koopia, et tagada vastastikuse tunnustamise jaoks vajalik loa tekstist arusaamine.
4. Igal loaomanikul peab olema kordumatu loanumber, mis koosneb siseriiklikust identifikaatorist ja tähtnumbrilisest tunnusest.
5. Dokumendi lehekülgede järjekord võib erineda siinses näidises esitatust ning sellel ei pea tingimata olema vahejooni, kui esitatav teave on paigutatud lehekülgedele selliselt, et iga lehekülge võib selgelt samastada lisatud lennundustehnilise töötaja loa näidisega.
6. Dokumendi koostab pädev asutus. Pädeva asutuse nõusolekul võib dokumendi koostada ka II lisa (osa 145) kohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon, kui järgitakse II lisa (osa 145) punktis 145.A.70 osutatud hooldusorganisatsiooni käsiraamatus kirjeldatud menetlust. Dokumendi annab igal juhul välja asjaomane pädev asutus.
7. Kehtiva lennundustehnilise töötaja loa muutmise valmistab ette liikmesriigi pädev asutus. Pädeva asutuse nõusolekul võib muutmise ette valmistada ka II lisa (osa 145) kohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon, kui järgitakse II lisa (osa 145) punktis 145.A.70 osutatud hooldusorganisatsiooni käsiraamatus kirjeldatud menetlust. Dokumenti muudab igal juhul asjaomane pädev asutus.
8. Lennundustehnilise töötaja loa omanik peab hoidma seda heas korras ning tagama, et sinna ei lisataks volitusteta kandeid. Selle nõude rikkumine võib kaasa tuua loa kehtetuks tunnistamise või loa omanikult hooldustöendite väljaandmise õiguse äravõtmise. Samuti võib see kaasa tuua vastutusele võtmise liikmesriigi õigusaktide alusel.
9. III lisa (osa 66) kohaselt välja antud lennundustehnilise töötaja luba peavad tunnustama kõik liikmesriigid ning seda ei ole teises liikmesriigis töötades vaja vahetada.
10. EASA vormi 26 lisa ei ole kohustuslik ja seda võib kasutada ainult siseriiklike õiguste märkimiseks, kui kõnealuste õiguste suhtes kohaldatakse selliseid siseriiklike õigusakte, mis jäävad III lisa (osa 66) kohaldamisalast välja.
11. Pädev asutus võib otsustada lennundustehnilise töötaja loa õhusõidukitüübi pädevusmärgete lehekülge mitte välja anda kuni esimese õhusõidukitüübi pädevusmärke kinnitamiseni, ning võib vajaduse korral anda välja rohkem kui ühe õhusõidukitüübi pädevusmärgete lehekülje, sõltuvalt loetletavate pädevusmärgete arvust.
12. Punkti 11 sätetest olenemata peab iga väljaantav lehekül olema siinse näidisega ettenähtud vormingus ning sisaldama selle lehekülje jaoks ette nähtud teavet.
13. Lennundustehnilise töötaja loal peab olema selgelt märgitud, et piirangud tähistavad hooldustöendi väljaandmise õiguse puudumist. Kui piiranguid ei ole, tehakse leheküljele „PIIRANGUD“ märges „piiranguid ei ole“.
14. Kui lennundustehnilise töötaja loa väljaandmiseks kasutatakse eelnevalt väljatrükitud vormi, tehakse igasse kategooria, alamkategooria või tüübipädevusmärke lahtrisse, mille kohta pädevusteavet ei ole, märges: „pädevus puudub“;

c) EASA vorm 26 asendatakse järgmisega:

„I.
EUROOPA LIIT (*)
[LIIKMESRIIK]
[ASUTUSE NIMI ja LOGO]
 II.
Osa 66
LENNUNDUSTEHNILISE TÖÖTAJA
LUBA
 III.
Loa nr [LIIKMESRIIGI
KOOD].66.[XXXX]

EASA VORM 26, versioon 5

IVa. Loa omaniku täielik nimi:

IVb. Sünniaeg ja -koht:

V. Loa omaniku aadress:

VI. Loa omaniku kodakondsus:

VII. Loa omaniku allkiri::

III. Loa number

VIII. TINGIMUSED:

Loal peab olema selle omaniku allkiri ning loaga koos tuleb esitada selle omaniku pildiga dokument.

Leheküljele „Osa 66 – KATEGOORIAD“ lisatud kategooria ei luba loa omanikul õhusõiduki hooldustõendit välja anda.

Koos õhusõidukipädevusmärkega vastab käesolev luba ICAO 1. lisa nõuetele.

Käesoleva loa omaniku õigused on sätestatud määruses (EL) nr 1321/2014, eriti selle III lisas (osa 66).

Luba kehtib piiranguid käsitleval leheküljel nimetatud kuupäevani, kui loa kehtivust eelnevalt ei peatata või luba kehtetuks ei tunnistata.

Loaga kaasnevaid õigusi ei tohi kasutada, kui loa omanik ei ole eelneva kahe aasta jooksul omandanud kuuekuulist kogemust lennundustehnilise töötaja loa alusel tehtavate hooldustööde valdkonnas või ei ole täitnud asjaomaste õiguste saamiseks vajalikke tingimusi.

III. Loa number:

IX. Osa 66 KATEGOORIAD

KEHTIVUS	A	B1	B2	B2L	B3	L	C
Turbiinmootoriga lennukid			Puudub		Puudub	Puudub	Puudub
Kolbmootoriga lennukid			Puudub		Puudub	Puudub	Puudub
Turbiinmootoriga kopterid			Puudub		Puudub	Puudub	Puudub
Kolbmootoriga kopterid			Puudub		Puudub	Puudub	Puudub
Avioonika	Puudub	Puudub			Puudub	Puudub	Puudub
Keerukad mootoriga õhusõidukid	Puudub	Puudub	Puudub		Puudub	Puudub	
Muud õhusõidukid kui keerukad mootoriga õhusõidukid	Puudub	Puudub	Puudub		Puudub	Puudub	
Purilennukid, mootorpurilennukid, ELA1 lennukid, õhupallid ja õhulaevad	Puudub	Puudub	Puudub		Puudub		Puudub
Kolbmootoriga hermetiseerimata lennukid maksimaalse stardimassiga (MTOM) kuni 2 000 kg	Puudub	Puudub	Puudub			Puudub	Puudub

X. Loa välja andnud ametniku allkiri ja kuupäev:

XI. Loa välja andnud asutuse pitsers või tempel:

III. Loa number:

XII. OSA 66 – ÕHUSÕIDUKIPÄDEVUS		
Õhusõidukipädevus/ süsteempädevus	Kategooria/alam- kategooria	Tempel ja kuupäev
III. Loa number:		

XIII. OSA 66 – PIIRANGUD
Kehtib kuni:
III. Loa number:

EASA VORMI 26 lisa
XIV. osaga 66 hõlmamata SISERIIKLIK PÄDEVUS vastavalt [liikmesriigi õigusakt], kehtib üksnes [liik- mesriik]
Ametlik tempel ja kuupäev
III. Loa number:

TÜHJAKS JÄETUD

(26) lisatakse VII ja VIII liide:

„VII liide

L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks vajalikud baasteadmised

Käesoleva liite kohaselt nõutavad eri teadmiste tasemete määratlused on samad, mis III lisa (osa 66) I liite punktis 1.

Alamkategoriad	Nõutavad moodulid alamkategoriate kaupa (osutatakse allpool tabelis esitatud koolituskavadele)
L1C: komposiitkonstruktsiooniga purilennukid	1L, 2L, 3L, 5L, 7L ja 12L
L1: purilennukid	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L ja 12L
L2C: komposiitkonstruktsiooniga mootorpurilennukid ja komposiitkonstruktsiooniga ELA1 lennukid	1L, 2L, 3L, 5L, 7L, 8L ja 12L
L2: mootorpurilennukid ja ELA1 lennukid	1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L, 8L ja 12L
L3H: kuumaõhu-õhupallid	1L, 2L, 3L, 9L ja 12L
L3G: gaasiõhupallid	1L, 2L, 3L, 10L ja 12L
L4H: kuumaõhu-õhulaevad	1L, 2L, 3L, 8L, 9L, 11L ja 12L
L4G: ELA2 gaasiõhulaevad	1L, 2L, 3L, 8L, 10L, 11L ja 12L
L5: kõrgemasse kui ELA2 kategooriasse kuuluvad gaasiõhulaevad	Mis tahes B1-alamkategorია saamiseks vajalikud baasteadmised ning 8L (B1.1 ja B1.3), 10L, 11L ning 12L

SISUKORD:

Mooduli nimetus

MOODUL 1L – Baasteadmised

MOODUL 2L – Inimtegurid

MOODUL 3L – Lennundusalased õigusaktid

MOODUL 4L – Puidust/metalltorudest ja riidest plaanerid

MOODUL 5L – Komposiitplaanerid

MOODUL 6L – Metallplaanerid

MOODUL 7L – Plaanerid (üldosa)

MOODUL 8L – Jõuallikas

MOODUL 9L – Kuumaõhu-õhupallid/kuumaõhu-õhulaevad

MOODUL 10L – Gaasiõhupallid/gaasiõhulaevad (vabalennu-/ankurdatud)

MOODUL 11L – Kuumaõhu-õhulaevad/gaasiõhulaevad

MOODUL 12L – Raadioside/avariimajakad/transpondrid/mõõteriistad

MOODUL 1L – BAASTEADMISED

	Tase
<p>1L.1. Matemaatika</p> <p>Aritmeetika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Aritmeetikamõisted ja -tähised — Korrutamise- ja jagamise meetodid — Murd- ja kümnendarvud — Tegurid ja kordsed — Kaalu- ja mõõtühikud ning teisendustegurid — Suhe ja võrdelisus — Keskmised ja protsendid — Pindalad ja ruumalad, ruudud ja kuubid <p>Algebra</p> <ul style="list-style-type: none"> — Algebra lihtavaldised: liitmine, lahutamine, korrutamine ja jagamine — Sulgude kasutamine — Lihttehted murdudega <p>Geomeetria</p> <ul style="list-style-type: none"> — Lihtsad geomeetrilised kujundid — Graafiline kujutamine: graafikute laad ja kasutamine 	1
<p>1L.2. Füüsika</p> <p>Aine</p> <ul style="list-style-type: none"> — Aine olemus: keemilised elemendid — Keemilised ühendid — Olek: tahke, vedel ja gaasiline — Oleku muutumine <p>Mehaanika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Jõud, momendid ja jõupaarid, kujutamine vektorina — Raskuskese — Pinge, surve, nihe ja vääne — Tahkete, vedelate ja gaasiliste ainete olemus ja omadused <p>Temperatuur</p> <ul style="list-style-type: none"> — Termomeetrid ja temperatuuriskaalad: Celsiuse, Fahrenheiti ja Kelvini temperatuuriskaalad; — Soojuse määramine 	1
<p>1L.3. Elektrisüsteem</p> <p>Alalisvooluahelad</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ohmi seadus, Kirchoffi ping- ja vooluseadused — Vooluallika sisetakistuse tähendus — Takistus/takisti — Takisti värvikood, väärtused ja tolerantsid, väärtuste eelisrida, nimivõimsus — Takistite jada- ja rööpühendused 	1
<p>1L.4. Aerodünaamika/aerostaatika</p> <p>Rahvusvaheline standardatmosfäär (ISA), selle rakendamine aerodünaamikas ja aerostaatikas</p>	1

	Tase
Aerodünaamika — Õhuvool ümber tahke keha — Piirkiht, laminaarne ja turbulentne vool — Tõmme, raskusjõud, aerodünaamiline resultantjõud — Aerodünaamilise takistuse ja tõstejõu tekkimine: kohtumisnurk, polaarkõver, varisemine Aerostaatika Mõju kestale, tuule mõju, lennukõrguse ja temperatuuriga seotud mõju	
1L.5. Tööohutus ja keskkonnakaitse — Ohutud töötavad ning ohutusnõuded töötamisel elektri, gaaside (eriti hapniku), õlide ja kemikaalidega — (Julgeoleku seisukohast ja keskkonnale) ohtlike materjalide märgistamine, ladustamine ja kõrvaldamine — Meetmed tulekahju või muu õnnetuse korral, kui sellega kaasneb vähemalt üks eespool nimetatud ohutegur; tulekustutusvahendite tundmine	2

MOODUL 2L – INIMTEGURID

	Tase
2L.1. Üldist — Inimteguri arvestamise vajalikkus — Inimtegurist / inimlikust eksimusest tulenevad juhtumid — Murphy seadus	1
2L.2. Inimtegevus ja selle piiratus Nägemine, kuulmine, teabe töötlemine, tähelepanu ja taju, mälu	1
2L.3. Sotsiaalsühholoogia Vastutus, motivatsioon, töökaaslaste mõju, meeskonnatöö	1
2L.4. Töövõimet mõjutavad tegurid Tervis, stress, uni, väsimus, alkohol, ravimid, uimastite tarvitamine	1
2L.5. Füüsiline töökeskkond Töökeskkond (mikrokliima, müra, valgustus)	1

MOODUL 3L – LENNUNDUSALASED ÕIGUSAKTID

	Tase
3L.1. Õigusraamistik — Euroopa Komisjoni, EASA ja riiklike lennuametite roll — Osa M ja osa 66 kohaldatavad osad.	1
3L.2. Remondi- ja muudatustööd — Muudatuste heakskiitmine (remondi- ja muudatustööd) — Standardmuudatused ja -remonditööd	2
3L.3. Tehnilised normdokumendid — Lennukõlblikkusdirektiivid (AD), jätkuva lennukõlblikkuse juhendid (ICA) (AMM, IPC jne) — Lennukäsiraamat — Hooldustööde dokumendid	2

MOODUL 4L – PUIDUST PLAANERID / METALLTORUDEST JA RIIDEST PLAANERID

	Tase
4L.1. Puidust/metalltorude ja riide kombinatsioonist plaanerid — Puit, vineer, liimid, konserveerimine, elektrisüsteem, omadused, mehaaniline töötlemine — Katted (kattematerjalid, liimid, viimistlusained, looduslikud ja sünteetilised pinnakattematerjalid ja liimid — Värvimis-, kokkupaneku- ja parandustööd — Puidust/metalltorudest ja riidest konstruktsioonide ülepingekahjustuste kindlakstegemine — Puitkomponentide ja katete kulumine — Metallkomponentide pragunemise kontroll (optiline kontroll, näiteks luubiga) Korrosioon ja selle vältimise meetodid Tervise- ja tuleohutuse kaitse	2
4L.2. Materjal — Puidu liigid, stabiilsus ja mehaaniline töödeldavus — Teras- ja kergsulamtorud ja -liitmikud, keevisliidete pragude kontroll — Plastid (ülevaade, omaduste tundmine) — Värvid ja värvi eemaldamine — Liimid — Kattematerjalid ja -meetodid (looduslikud ja sünteetilised polümeerid)	2
4L.3. Kahjustuse kindlakstegemine — Puidust/metalltorudest ja riidest konstruktsioonide ülepinge kahjustused — Koormuste ülekanne — Väsimustugevus- ja pragunemiskontroll	3
4L.4. Praktiline töö — Tihvtide, kruvide, mutrite ja kruvipingutite kinnitamine — Trossi jätkamine — Klamberliited (Nicopress ja Talurit) — Katete parandamine — Kupli ja akende parandamine — Remondiharjutused (vineer, pikiliistud, käepidemed, pealiskatted) — Öhusõiduki plaaneri seadistamine Juhtpinna massikompensatsiooni arvutamine ja juhtpindade liikumisvahemikud, mõjutavate jõudude mõõtmine — Puidust või metalltorude ja riide kombinatsioonist plaaneri kontrollimine pärast 100 lennutundi või aastaülevaatuse käigus	2

MOODUL 5L – KOMPOSIITPLAANERID

	Tase
5L.1. Kiudplastplaaner — Kiudplastplaaneri tööpõhimõtted — Vaigud (epoksiid-, polüester-, fenool-, vinüülestervaigud) — Sarrusmaterjalid (klaas-, aramiid- ja süsinikkiud), nende omadused — Täiteained — Kandevisisud (balsa, kärghmaterjalid, vahtplastid) — Konstruktsioonid, koormuste ülekanne (täismass-kiudplastkered, kihtpaneelid)	2

	Tase
<ul style="list-style-type: none"> — Osade ülepingekahjustuste kindlakstegemine — Kiudplastprojektide teostamine (vastavalt hooldusorganisatsiooni käsiraamatule), sealhulgas materjali säilitamine 	
<p>5L.2. Materjal</p> <ul style="list-style-type: none"> — Termoreaktiivplastid, termoplastsed polümeerid, katalüsaatorid — Materjalide omaduste tundmine, mehaanilise töötlemise meetodid, eraldamine, liitmine ja keevitamine — Kiudplastvaigud: epoksiid-, polüester-, vinüülester-, fenoolvaigud — Sarrusmaterjalid — Elementaarkiududest filamentideni (vormimäärded, viimistlusmaterjalid), koetehnikad — Eri sarrusmaterjalide omadused (E-klaaskiud, aramiidkiud, süsinikkiud) — Mitmest materjalist süsteemide probleemid, maatriks — Nakkumine/kohesioon, kiudmaterjalide muud käitumisviisid — Täitematerjalid ja pigmendid — Täitematerjalide tehnilised nõuded — Vaigu omaduste muutumine E-klaasi, mikrokerade, aerosoolide, puuvilla, mineraalide, metallipulbri, orgaaniliste ainete kasutamise korral — Värvimis-, kokkupaneku- ja parandusmeetodid — Tugimaterjalid — Kärgmaterjalid (paber, kiudplast, metall), balsa, Divinycell (Contizell), arengusuundumused 	2
<p>5L.3. Komposiitkonstruktsiooniga kiudplastplaaneri kokkupanek</p> <ul style="list-style-type: none"> — Täismasskered — Kihtpaneelid — Aerodünaamiliste pindade, kerede, juhtpindade kokkupanek 	2
<p>5L.4. Kahjustuse kindlakstegemine</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kiudplastkomponentide käitumine ülepinge korral — Delaminatsiooni ja liidete pragunemise kindlakstegemine — Aerodünaamiliste pindade paindevibratsiooni sagedus — Koormuste ülekanne — Hõõrdliited ja sundlukustus — Metallosade väsimustugevus ja korrosioon — Metalliliited, teras- ja alumiiniumkomponentide pinnaviimistlus kiudplastiga liitmise korral 	3
<p>5L.5. Vormide valmistamine</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kipsvormid, vormikeraamika — Klaasplastvormid, geelkate, sarrusmaterjalid, jäikusprobleemid — Metallvormid — Positiiv- ja negatiivvormid 	2
<p>5L.6. Praktiline töö</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tihvtide, kruvide, mutrite ja kruvipingutite kinnitamine — Trossi jätkamine — Klamberliited (Nicopress ja Talurit) — Katete parandamine — Täismass-kiudplastkerede parandamine 	2

	Tase
<ul style="list-style-type: none"> — Vormi valmistamine, komponendi (näiteks kere ninaosa, telikute, tiivaotsa ja tiivaotsavoolundi) vormimine — Kahjustunud sise- ja väliskihiga kihtpaneeli parandamine — Kihtpaneeli parandamine vaakumkotiga pressides — Akende parandamine (PMMA) ühe- ja kahekomponendilise liimiga — Akende liitmine kupli raami külge — Akende ja muude komponentide karastamine — Kihtpaneeli parandamine (alla 20 cm parandus) — Öhusõiduki plaaneri seadistamine Juhtpinna massikompensatsiooni arvutamine ja juhtpindade liikumisvahemikud, mõjutavate jõudude mõõtmine — Kiudplastplaaneri 100 tunni ülevaatus / iga-aastane ülevaatus 	

MOODUL 6L – METALLPLAANERID

	Tase
<p>6L.1. Metallplaanerid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Metallmaterjalid ja metallist pooltooted, mehaanilise töötlemise meetodid — Väsimustugevus- ja pragunemiskontroll — Metallkonstruktsiooni komponentide kokkupanek, neetliited, liimliited — Ülepinget talunud komponentide kindlakstegemine, korrosiooni mõju — Tervise- ja tulekaitse 	2
<p>6L.2. Materjal</p> <ul style="list-style-type: none"> — Teras ja terasesulamid — Kergmetallid ja -sulamid — Needimaterjalid — Plastid — Värvid ja lakid — Metalliliimid — Korrosiooni liigid — Kattematerjalid ja -meetodid (looduslikud ja sünteetilised) 	2
<p>6L.3. Kahjustuse kindlakstegemine</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ülepinget talunud metallplaanerid, õgvendamine, sümmeetria mõõtmine — Koormuste ülekanne — Väsimustugevus- ja pragunemiskontroll — Vabanenud neetliidete kindlakstegemine 	3
<p>6L.4. Metall- ja komposiitkonstruktsiooniga plaanerite kokkupanek</p> <ul style="list-style-type: none"> — Pealiskatted — Raamid — Pikilatid ja -talad — Raami konstruktsioon — Mitmest materjalist süsteemide probleemid 	2
<p>6L.5. Kinnitusvahendid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Istude ja lõtkude liigitamine — Meetermõõdustik ja inglise mõõdustik — Ülegabariitne polt 	2

	Tase
<p>6L.6. Praktiline töö</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tihvtide, kruvide, mutrite ja kruvipingutite kinnitamine — Trossi jätkamine — Klamberliited (Nicopress ja Talurit) — Katete ja pinnakahjustuste parandamine, meetodid pragude levimise peatamiseks puuravaga — Kupli ja akende parandamine — Lehtmetalli lõikamine (alumiinium, kergsulamid, teras ja terasesulamid) — Painutamine, servamine, löökvenitamine, lamestamine, profileerimine — Metallplaanerite neetliidete remontimine remondijuhendi või -jooniste järgi — Neetimisvigade hindamine — Öhusõiduki plaaneri seadistamine Juhtpinna massikompensatsiooni arvutamine ja juhtpindade liikumisvahemikud, mõjutavate jõudude mõõtmine — Metallplaaneri 100 tunni ülevaatus / iga-aastane ülevaatus 	2

MOODUL 7L – PLAANERID (ÜLDOSA)

	Tase
<p>7L.1. Lennujuhtimissüsteem</p> <ul style="list-style-type: none"> — Piloodikabiini juhised: juhised piloodikabiinis, värvitähistus, nuppude kuju — Juhtpinnad, tagatiivad, õhupidurite pinnad, juhised, liigendid, laagrid, kronsteinid, juhiste vardad, nookurid, sarved, rihmarullikud, trossid, ketid, torud, rullid, trossi jooksurajad, tigukruvi-või jõukruvitungraudad, pinnad, liikumine, määrimine, stabilisaatorid, juhiste tasakaalustamine — Juhiste kombinatsioonid: tagatiiva kaldtüürid, tagatiiva õhupidurid — Trimmerisüsteemid 	3
<p>7L.2. Plaaner</p> <ul style="list-style-type: none"> — Telik: telikute ja amortisaatorite tugede iseloomustus, väljalaskmine, pidurid, trumlid, kettad, rattad, rehvid, sissetõmbemehhanism, elektriline sissetõmbesüsteem, avariisüsteem — Tiiva ühenduspunktid lennukikerega, sabaosa (kiil ja stabilisaator) ühenduspunktid lennukikerega, tüüripindade ühenduspunktid — Lubatud hooldusmeetmed — Pukseerimine: pukseerimis- või tõstmisseadmed ja -mehhanismid — Reisijatesalong: istmed ja ohutusrihmad, salongi paigutus, tuuleklaasid, aknad, sildid, pagasiruum, juhtimisseadmed piloodikabiinis, salongi õhusüsteem, ventilaator — Ballastvesi: veepaagid, juhtmed, klapid, tühjendustorustikud, ventilatsiooniavad, testid — Kütusesüsteem: paagid, ühendustorud, filtrid, ventilatsiooniavad, tühjendustorustikud, tankimine, selektorklapp, pumbad, näidikud, testid, liited — Hüdraulika: süsteemi paigaldamise skeem, akud, rõhu ja võimsuse jaotamine, indikatsioonid — Vedelik ja gaas: hüdraulika, muud vedelikud, tasemed, reservuaar, torustik, klapid, filtrid — Kaitsevahendid: tulemüürid, tulekaitse, piksekaitseühendus, kruvipingutid, lukustusseadmed, (elektrilised) lahendid 	2
<p>7L.3. Kinnitusvahendid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tihvtide, neetide ja kruvide töökindlus — Juhtimistrossid, kruvipingutid — Kiirliitmik (L'Hotellier, SZD, Poola) 	2

	Tase
7L.4. Lukustusvahendid — Lukustusmeetodite lubatavus, lukustustihvtid, terasest vedrutihvtid, kontreerimistraat, kontramutrid, värv — Kiirliitmikud	2
7L.5. Massi ja tasakaalu reguleerimine	2
7L.6. Päästesüsteemid	2
7L.7. Pardamoodulid — Pitot' staatikasüsteem, vaakum-/dünaamikasüsteem, hüdrostaatiline test — Lennumõõteriistad: õhkkiiruse näidik, kõrgusmõõtur, vertikaalkiiruse näidik, ühendused ja funktsioneerimine, tähistused — Seade ja kuvamine, paneel, elektrijuhtmed — Güroskoobid, filtrid, muud näidikud, toimivuse katsetamine — Magnetkompass: paigaldamine ja kalibreerimine — Purilennukid: akustilised vertikaalkiiruse näidikud, lennuandmete pardasalvestid, kokkupõrke vältimise abiseade — Hapnikusüsteem	2
7L.8. Pardamoodulite paigaldamine ja ühendamine — Lennumõõteriistad, nende paigaldusnõuded (hädamaandumise tingimused sertifitseerimisnõuetele CS-22 järgi) — Elektrijuhtmed, toiteallikad, akude liigid, elektrilised tööparameetrid, voolugeneraator, kaitsmed, energiabilanss, mass/maandus, liitmikud, terminalid, hoiatused, sulavkaitsmed, lambid, valgustid, lülitid, voltmeetrid, ampermeetrid, elektrilised mõõturid	2
7L.9. Kolbmootori jõuseade Seos plaaneri ja jõuseadme vahel	2
7L.10. Propeller — Kontrollimine — Asendamine — Tasakaalustamine	2
7L.11. Tagasitõmbesüsteem — Propelleri asendi juhtimine — Mootori ja/või propelleri tagasitõmbesüsteem	2
7L.12. Füüsilise kontrolli protseduurid — Puhastamine, valgustuse ja peeglite kasutamine — Mõõtmisvahendid — Juhtpindade kaldenurkade mõõtmine — Kruvide ja poltide pingutusmoment — Laagrite kulumine — Inspekterimisvarustus — Mõõtevahendite kalibreerimine	2

MOODUL 8L – JÕUALLIKAS

	Tase
8L.1. Mürapiirangud — Mõiste „müratase“ selgitus — Mürasertifikaat — Parandatud helikindlus — Müratekke vähendamise võimalused	1

	Tase
<p>8L.2. Kolbmootorid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Neljataktiline sädesüütemootor, õhkjahutusega mootor, vedelikjahutusega mootor — Kahetaktiline mootor — Rootorkolbmootor — Kasu- ja mõjutegurid (rõhu ja mahu diagramm, võimsuskõver) — Mürasummutusvahendid 	2
<p>8L.3 Propeller</p> <ul style="list-style-type: none"> — Laba, voolund, tugiplaad, akukambri rõhk, rumm — Propelleri tööpõhimõte — Reguleeritava sammuga propellerid, seisu ja lennu ajal reguleeritavad propellerid – mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised — Tasakaalustamine (staatiline, dünaamiline) — Müraprobleemid 	2
<p>8L.4. Mootori juhtseadised</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mehaanilised juhtseadised — Elektrilised juhtseadised — Paaginäiturid — Funktsioonid, omadused, tüüpvead ja veaindikatsioon 	2
<p>8L.5. Voolikud</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kütuse- ja õlivoolikute materjal ja mehaaniline töötlemine — Kasutusea kontroll 	2
<p>8L.6. Lisaseadmed</p> <ul style="list-style-type: none"> — Magneetosüüte tööpõhimõte — Hoolduspiirangute kontroll — Karburaatorite tööpõhimõte — Põhiomaduste hooldusjuhendid — Elektrilised kütusepumbad — Propelleri juhtseadiste tööpõhimõte — Propelleri elektriline juhtimine — Propelleri hüdrauliline juhtimine 	2
<p>8L.7. Süütesüsteem</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ehitus: süütepool, süütemagneeto, süütetüristor — Süüte- ja eelsoojendussüsteemide kasutegur — Süüte- ja eelsoojendussüsteemide moodulid — Süüteküünalde kontroll ja katsetamine 	2
<p>8L.8. Sisse- ja väljalaskesüsteemid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tööpõhimõte ja kokkupanek — Helisummutid ja kütteseadmed — Gondlid ja mootorikatted — Kontroll ja katsetamine — CO-heite test 	2

	Tase
<p>8L.9. Kütused ja määrded</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kütuste omadused — Märgistus, keskkonnasõbralik ladustamine — Mineraalsed ja sünteetilised määrded ning nende näitajad: märgistus ja omadused, kasutamine — Vanaõlide keskkonnahoidlik ladustamine ja nõuetekohane kõrvaldamine 	2
<p>8L.10. Dokumendid</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mootori ja propelleri tootja dokumendid — Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise juhendid (ICA) — Õhusõiduki lennukäsiraamat (AFM) ja õhusõiduki hoolduskäsiraamat (AMM) — Kapitaalremontide vaheline lennuaeg (TBO) — Lennukõlblikkusdirektiivid (AD), tehnilised märkmed ja hooldusbülletäänid 	2
<p>8L.11. Illustreeriv materjal</p> <ul style="list-style-type: none"> — Silinder koos klapiga — Karburaator; — Kõrgepingemagneeto — Silindrite survetester — Ülekuumenenud/kahjustunud kolvid — Eri viisil kasutatud mootorite süüteküünlad 	2
<p>8L.12. Praktilised kogemused</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tööohutus / õnnetuste ärahoidmine (kütuste ja määrdainete käsitlemine, mootorite käivitamine) — Mootori juhtimisvarraste ja kõritrosside seadistamine — Tühikäigu seadmine — Süütepunkti kontroll ja seadmine — Magneetode töökindluskatse — Süütesüsteemi kontroll — Süüteküünalde kontroll ja puhastamine — Lennukis asuva mootori hooldustööd, 100 tunni ülevaatus / iga-aastane ülevaatus — Silindri surveproovi tegemine — Staatilise koormuskatse tegemine ja mootori käigu hindamine — Hooldustööde, sh osade vahetuse dokumenteerimine 	2
<p>8L.13. Gaasivahetus siseõlemismootoris</p> <ul style="list-style-type: none"> — Neljataktiline mootor ja selle juhtimisseadised — Energiakaod — Süüte ajastus — Juhtimisseadiste käitumine otsevoolu korral — Pöörkolbmootor ja selle juhtimisseadised — Kahetaktiline mootor ja selle juhtimisseadised — Läbipuhe — Läbipuhkekompressor — Tühikäiguvahemik ja töövahemik 	2

	Tase
8L.14. Süüde, põlemine ja karburatsioon	2
— Süüde	
— Süüteküünlad	
— Süütesüsteem	
— Kütuse põlemise protsess;	
— Normaalne põlemine	
— Kasutegur ja keskmine rõhk	
— Detonatsioon ja oktaanarv	
— Põlemiskambri kuju	
— Kütuse-õhusegu karburaatoris	
— Karburaatori tööpõhimõte, karburaatorivalem	
— Lihtkarburaator	
— Lihtkarburaatori probleemid ja nende lahendused	
— Karburaatorimudelid	
— Kütuse-õhusegu sissepritse ajal	
— Mehaaniliselt juhitud sissepritse	
— Elektrooniliselt juhitud sissepritse	
— Pidevsissepritse	
— Karburaatori ja sissepritse võrdlus	
8L.15. Sissepritsemootoriga õhusõidukite mõõteriistad	2
— Erimõõteriistad (sissepritsemootor)	
— Indikatsioonide tõlgendamine staatilisel koormuskatsel	
— Indikatsioonide tõlgendamine eri lennutasanditel	
8L.16. Sissepritsemootoriga õhusõidukite hooldus	2
— Dokumendid, tootja dokumentatsioon jne	
— Üldine hooldusjuhend (tunnipõhine kontroll)	
— Funktsionaalsed katsed	
— Maapealne proovikäivitamine	
— Katseleitud	
— Sissepritsesüsteemi rikete kindlakstegemine ja parandamine	
8L.17. Tööohutus ja ohutusmeetmed	2
Tööohutus ja ohutusmeetmed sissepritsesüsteemidega töötamisel	
8L.18. Näitvahendid:	2
— Karburaator;	
— Sissepritsesüsteemi komponendid	
— Sissepritsemootoriga õhusõiduk	
— Vahend sissepritsesüsteemide hoolduseks/remondiks	
8L.19. Elektrilised jõuseadmed	2
— Energiasüsteem, akud, paigaldamine	
— Elektrimootor	
— Kuumuse, müra ja vibratsiooni kontrollimine	
— Testmähised	
— Elektriühendused ja kontrollisüsteemid	

	Tase
<ul style="list-style-type: none"> — Püloon, teliku väljalaske- ja sissetõmbesüsteemid: — Mootori/propelleri pidurdussüsteemid — Mootori ventilatsioonisüsteemid — 100 tunni ülevaatus / iga-aastase ülevaatus praktiline kogemus 	
<p>8L.20. Reaktiivmootor</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mootori paigaldamine — Püloon, teliku väljalaske- ja sissetõmbesüsteemid: — Tulekaitse — Kütusesüsteem koos määrimisega — Mootori käivitamise süsteemid, gaasivõimendi — Mootorikahjustuse hindamine — Mootori hooldus — Mootori mahavõtmine / tagasipanek ja testimine — Seisukorrajärgse, käitamisjärgse ja iga-aastase hoolduse praktiline kogemus — Seisukorrajärgne kontroll 	2
8L.21. Täisautomaatne digitaalne mootorijuhtimine (FADEC)	2

MOODUL 9L — KUUMAÕHU-ÕHUPALLID/KUUMAÕHU-ÕHULAEVAD

	Tase
<p>9L.1. Kuumaõhu-õhupalli/kuumaõhu-õhulaeva tööpõhimõtted ja kokkupanek</p> <ul style="list-style-type: none"> — Koostis ja üksikosad — Kestad — Kesta materjal — Kestasüsteemid — Tavaline ja erikuju — Kütusesüsteem — Põleti, põleti raam ja põleti toed — Surugaasiballoonid ja surugaasivoolikud — Gondel ja alternatiivne varustus (istmed) — Seadistamise abivahendid — Hooldus- ja remonditööd — Iga-aastane ülevaatus / 100 tunni ülevaatus — Logiraamatud — Õhusõiduki lennukäsiraamat (AFM) ja õhusõiduki hoolduskäsiraamat (AMM) — Seadistamine ja õhkutõusuks ettevalmistamine (õhkutõusu tõkestus) — Õhkutõus 	3
<p>9L.2. Praktiline koolitus</p> <p>Juhtimiseadised, hooldus- ja remonditööd (lennukäsiraamatu järgi)</p>	3
<p>9L.3. Kest</p> <ul style="list-style-type: none"> — Riidesordid — Õmblused — Koormusvööd, rebenemistõkked — Kroonrõngad 	3

	Tase
<ul style="list-style-type: none"> — Langevarjuventiil ja kiirtühjendussüsteemid — Tühjendusventiil — Pöördedüüs — Diafragmad/trossisüsteemid (erikujulised õhupallid ja õhulaevad) — Rullid, rihmarattad — Juhtimis- ja kattetrossid — Sõlmed — Temperatuuriindikaator, temperatuuriklapp, kesta termomeeter — Juhtimistrossid — Liitmikud, karabiinid 	
<p>9L.4. Põleti ja kütusesüsteem</p> <ul style="list-style-type: none"> — Põleti spiraalid — Ülelaadimise-, vedeliku- ja juhtventiil — Põletid/düüsid — Valvepõleti/aurustid/düüsid — Põleti raam — Kütusetorud/-voolikud — Kütuseballoonid, ventiilid ja lisaseadmed 	3
<p>9L.5. Gondel ja rippsüsteem (sh alternatiivne varustus)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Gondliliigid (sh alternatiivne varustus) — Gondli materjalid: roog ja pajuviitsad, loomanahk, puit, viimistlusmaterjalid, kandetrossid — Istmed, rullikud — Karabiin, haakesilmus ja tihvtid — Põleti toed — Kütuseballooni rihmad — Lisavarustus 	3
<p>9L.6. Seadmed</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tulekustutusvahendid, tulekustutustekk — Mõõteriistad (üksikud või kombineeritud) 	3
<p>9L.7. Pisiremont</p> <ul style="list-style-type: none"> — Õmblemine — Liimimine — Gondli naha/viimistluse parandamine 	3
<p>9L.8. Füüsiline kontroll</p> <ul style="list-style-type: none"> — Puhastamine, valgustuse ja peeglite kasutamine — Mõõtevahendid — Juhtpindade kaldenurkade mõõtmine (ainult õhulaevade puhul) — Kruvide ja poltide pingutusmoment — Laagrite kulumine (ainult õhulaevade puhul) — Kontrollivarustus — Mõõtevahendite kalibreerimine — Riide tugevuse kontrollimine (<i>grab test</i>) 	2

MOODUL 10L – GAASIÕHUPALLID/GAASIÕHULAEVAD (VABALENNU-/ANKURDATUD)

	Tase
10L.1. Gaasiõhupallide/gaasiõhulaevade aluspõhimõtted ja kokkupanek <ul style="list-style-type: none"> — Üksikute osade kokkupanek — Kest ja võrgumaterjal — Kest, tühjendusklapp, hädatühjendusklapp, trossid ja rihmad — Jäik gaasiventil — Painduv gaasiventil (langevari) — Võrk — Kanderõngas — Gondel ja lisavarustus (sh alternatiivne varustus) — Elektrostaatilise lahenduse kanalid — Kinnitus- ja veotross — Hooldus ja remont — Iga-aastane kontroll — Lennudokumendid — Õhusõiduki lennukäsiraamat (AFM) ja õhusõiduki hoolduskäsiraamat (AMM) — Seadistamine ja õhkuõhusuks ettevalmistamine — Õhkuõhus 	3
10L.2. Praktiline koolitus <ul style="list-style-type: none"> — Juhtimisseadised — Hooldus- ja remonditööd (õhusõiduki hoolduskäsiraamatu ja lennukäsiraamatu järgi) — Ohutuseeskirjad vesiniku kasutamise korral 	3
10L.3. Kest <ul style="list-style-type: none"> — Riidesordid — Vardad ja varraste toetus — Tühjendusventil ja -tross — Langevarju- ja kattetrossid — Ventiliid ja köied — Täitetoru, Poeschel-rõngas ja köied — Elektrostaatilise lahenduse kanalid 	3
10L.4. Ventil <ul style="list-style-type: none"> — Vedrud — Tihendusmansetid — Keermesliitmed — Juhttrossid — Elektrostaatilise lahenduse kanalid 	3
10L.5. Võrk või trossid (võrguta) <ul style="list-style-type: none"> — Võrkude ja trosside liigid — Võrgusilma suurused ja nurgad — Võrgurõngas — Sõlmimisviisid — Elektrostaatilise lahenduse kanalid 	3

	Tase
10L.6. Kanderõngas	3
10L.7. Gondel (sh alternatiivne varustus)	3
— Gondlite liigid (sh alternatiivne varustus)	
— Köied ja pöörad	
— Ballastisüsteem (kotid ja riputid)	
— Elektrostaatilise lahenduse kanalid	
10L.8. Väljalaskekõis ja ventiilikõied	3
10L.9. Kinnitus- ja veotross	3
10L.10. Väikesed parandused	3
— Kokkuliitmine	
— Kanepikõite jätkamine	
10L.11. Varustus	3
Mõõteriistad (üksikud või kombineeritud)	
10L.12. Ankrukõis (ainult ankurdatud gaasiõhupallid (TGB))	3
— Trossitüübid	
— Lubatud kõiekahjustused	
— Trossipöörel	
— Trossiklambrid	
10L.13. Vints (ainult ankurdatud gaasiõhupallid)	3
— Vintside liigid	
— Mehaaniline süsteem	
— Elektrisüsteem	
— Avariisüsteem	
— Vintsi maakinnitus	
10L.14. Füüsiline kontroll	2
— Puhastamine, valgustuse ja peeglite kasutamine	
— Mõõtevahendid	
— Juhtpindade kaldenurkade mõõtmine (ainult õhulaevade puhul)	
— Kruvide ja poltide pingutusmoment	
— Laagrite kulumine (ainult õhulaevade puhul)	
— Kontrollivarustus	
— Mõõtevahendite kalibreerimine	
— Riide tugevuse kontrollimine (<i>grab test</i>)	

MOODUL 11L — KUUMAÕHU-ÕHULAEVAD/GAASIÕHULAEVAD

	Tase
11L.1. Väikeste õhulaevade tööpõhimõtted ja kokkupanek	3
— Kest, ballonett	
— Ventiilid, avad	
— Gondel	
— Jõuseade	
— Õhusõiduki lennukäsiraamat (AFM) ja õhusõiduki hoolduskäsiraamat (AMM)	
— Seadistamine ja õhkuõhusuks ettevalmistamine	

	Tase
11L.2. Praktiline koolitus — Juhtimisseadised — Hooldus- ja remonditööd (õhusõiduki hoolduskäsiraamatu ja lennukäsiraamatu järgi)	3
11L.3. Kest — Riidesordid — Tühjendusventiil ja -tross — Ventiilid — Trossisüsteem	3
11L.4. Gondel (sh alternatiivne varustus) — Gondlite liigid (sh alternatiivne varustus) — Plaaneri tüübid ja materjalid — Kahjustuse kindlakstegemine	3
11L.5. Elektrisüsteem — Pardal asuvate vooluahelate algpõhimõtted — Elektriallikad (akud, fikseerumine, ventilatsioon, korrosioon) — Pliiakud, nikkelkaadmiumakud jm akud, kuivakud — Generaatorid — Juhtmestik, elektriühendused — Sulavkaitsmed — Välisjõuallikas — Energiatasakaal	3
11L.6. Jõuseade — Toitesüsteem: paagid, ühendustorud, filtrid, ventilatsioonivad, tühjendustorustikud, tankimine, selektorklapp, pumbad, näidikud, testid, liited — Veojõumõõteriistad — Baastadmised mõõtmise ja mõõteriistade kohta — Pöörete mõõtmine — Rõhu mõõtmine — Temperatuuri mõõtmine — Olemasoleva kütuse/toite mõõtmine	3
11L.7. Varustus — Tulekustutusvahendid, tulekustutustekk — Mõõteriistad (üksikud või kombineeritud)	3

MOODUL 12L – RAADIOSIDE/AVARIIMAJAKAD/TRANSPONDRID/MÕÕTERIISTAD

	Tase
12L.1. Raadioside/avariimajakad — Kanalisamm: — Töökorrasoleku kontroll — Akud — Testimis- ja hooldusnõuded	2

	Tase
12L.2. Transponder — Tööpõhimõte — Tüüpiline kaasaskantav konfiguratsioon koos antenniga — Režiimide A, C ja S selgitus — Testimis- ja hooldusnõuded	2
12L.3. Mõõteriistad — Käsikõrgusmõõtur/variomeetrid — Akud — Töökorrasoleku kontroll	2

VIII liide

L-kategooria lennundustehnilise töötaja loa saamiseks nõutav baastadmiste eksam

- (a) Liite VII kohaselt nõutavate baastadmiste eksami normid on järgmised:
- i) kõik eksamid tuleb korraldada allpool kirjeldatud valikvastustega küsimuste abil kooskõlas punktiga ii. Ebaõiged vastusevariandid peavad olema ainet mittetundva inimese jaoks sama usutavad kui õige vastusevariant. Kõik vastusevariandid peavad olema küsimusega otseselt seotud ning sarnanema üksteisega nii sõnavara, grammatilise struktuuri kui ka pikkuse poolest. Arvandmeid sisaldavate küsimuste puhul peavad valed vastusevariandid kajastama menetlusvigu, näiteks valel alustel tehtud parandusi või valesti teisendatud ühikuid; vastusevariandid ei tohi sisaldada suvalisi numbreid;
 - ii) igal küsimusel peab olema kolm valikvastust, millest ainult üks tohib olla õige, ning eksamiks ettenähtud aega tuleb kõikide ainemoodulite puhul arvestada nii, et ühele küsimusele vastamiseks kulub 75 sekundit;
 - iii) eksam loetakse sooritatuks, kui õigesti on vastatud vähemalt 75 % iga moodulit käsitlevatest küsimustest;
 - iv) trahvipunktsüsteemi (st punktide mahaarvamist valesti vastatud küsimuste korral) ei kasutata;
 - v) küsimuste kohaselt nõutav teadmiste tase peab olema proportsionaalne asjaomase tehnoloogia või õhusõidukikategooria tasemega.
- (b) Küsimuste arv moodulite kaupa on järgmine:
- i) moodul 1L – Baastadmised: 12 küsimust. Vastamiseks on aega 15 minutit;
 - ii) moodul 2L – Inimtegurid: 8 küsimust. Vastamiseks on aega 10 minutit;
 - iii) moodul 3L – Lennundusalased õigusaktid: 24 küsimust. Vastamiseks on aega 30 minutit;
 - iv) moodul 4L – Puidust plaanerid / metalltorudest ja riidest plaanerid: 32 küsimust. Vastamiseks on aega 40 minutit;
 - v) moodul 5L – Komposiitplaanerid: 32 küsimust. Vastamiseks on aega 40 minutit;
 - vi) moodul 6L – Metallplaanerid: 32 küsimust. Vastamiseks on aega 40 minutit;
 - vii) moodul 7L – Plaanerid (üldosa): 64 küsimust. Vastamiseks on aega 80 minutit;
 - viii) moodul 8L – Jõuallikas: 48 küsimust. Vastamiseks on aega 60 minutit;
 - ix) moodul 9L – Kuumaõhu-õhupallid/kuumaõhu-õhulaevad: 36 küsimust. Vastamiseks on aega 45 minutit;
 - x) moodul 10L – Gaasiõhupallid/gaasiõhulaevad (vabalennu-/ankurdatud): 40 küsimust. Vastamiseks on aega 50 minutit;
 - xi) moodul 11L – Kuumaõhu-õhulaevad/gaasiõhulaevad: 36 küsimust. Vastamiseks on aega 45 minutit;
 - xii) moodul 12L – Raadioside/avariimajakad/transpondrid/mõõteriistad: 16 küsimust. Vastamiseks on aega 20 minutit.“

IV LISA

IV lisa muudetakse järgmiselt:

(1) punkti 147.A.145 alapunkt a asendatakse järgmisega:

- „a) Lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioon võib kooskõlas oma käsiraamatuga teha järgmist, mis peab käsiraamatus olema lubatud:
- i) korraldada baaskoolitust III lisa (osa 66) või selle osas kindlaksmääratud mahu;
 - ii) korraldada õhusõidukitüübi/töö alast koolitust kooskõlas III lisaga (osa 66);
 - iii) korraldada eksameid nendele õpilastele, kes on läbinud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni baaskoolituse või õhusõidukitüübi alase koolituse;
 - iv) korraldada eksameid nendele õpilastele, kes ei ole läbinud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni õhusõidukitüübi alast koolitust;
 - v) korraldada eksameid nendele õpilastele, kes ei ole läbinud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni baaskoolituskursust, tingimusel et:
 - 1) eksam korraldatakse ühes hooldusorganisatsiooni sertifikaadis märgitud kohtadest või
 - 2) kui eksam korraldatakse mõnes muus kui hooldusorganisatsiooni sertifikaadil märgitud kohas, nagu on lubatud alapunktides b ja c, kohaldatakse järgmist:
 - eksam korraldatakse Euroopa keske küsimustepanga (ECQB) kaudu või
 - kui Euroopa kesket küsimustepanka (ECQB) ei ole võimalik kasutada, valib eksamiküsimused pädev asutus
 - vi) anda kooskõlas III liitega pärast alapunkti a alapunktides i, ii, iii, iv ja v (vastavalt asjaoludele) kindlaksmääratud baashoolduse või õhusõidukitüübi alase koolituse edukat lõpetamist ja eksamite edukat sooritamist välja tõendeid.“;

(2) I ja II liide asendatakse järgmistega.

„I liide

Baaskursuse kestus

Täismahus baaskursuse miinimumkestus on järgmine:

Baaskursus	Kestus (tundides)	Teoreetilise õppe osa (%)
A1	800	30–35
A2	650	30–35
A3	800	30–35
A4	800	30–35
B1.1	2 400	50–60
B1.2	2 000	50–60
B1.3	2 400	50–60
B1.4	2 400	50–60
B2	2 400	50–60
B2L	1 500 (*)	50–60
B3	1 000	50–60

(*) seda tundide arvu suurendatakse vastavalt valitud täiendavate süsteempädevuste arvule järgmiselt:

Süsteempädevus	Kestus (tundides)	Teoreetilise õppe osa (%)
side- ja navigatsioonisüsteemid	90	50–60
MÕÕTERIISTAD	55	
AUTOMAATSE JUHTIMISEGA LEND	80	
SEIRE	40	
PLAANERI SÜSTEEMID	100	

II liide

IV lisas (osa 147) osutatud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni sertifikaat – EASA vorm 11

Lk 1/2

[LIIKMESRIIK (*)]
Euroopa Liidu liikmesriik (**)

LENNUNDUSTEHNILISTE TÖÖTAJATE KOOLITUS- JA EKSAMINEERIMISORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*).147.[XXXX]

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu kehtivale määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja komisjoni kehtivale määrusele (EL) nr 1321/2014 ning allpool täpsustatud tingimustele tõendab [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)], et

[ORGANISATSIOONI NIMI JA AADRESS]

on määruse (EL) nr 1321/2014 IV lisa (osa 147) A jaos osutatud lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioon, kellele on lubatud korraldada sertifikaadiga antud õigustes loetletud koolitusi ja eksameid ning anda välja sellekohaseid tunnistusi, kasutades eespool osutatud viitenumbreid.

TINGIMUSED:

1. sertifikaat kehtib üksnes IV lisa (osa 147) A jaos osutatud lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni käsiraamatu sertifikaadi osas määratletud valdkonnas ja
2. sertifikaat nõuab lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni käsiraamatus kirjeldatud protseduuride täitmist ja
3. sertifikaat kehtib seni, kuni lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsioon täidab määruse (EL) nr 1321/2014 IV lisa (osa 147) nõudeid ja
4. kui eespool nimetatud tingimused on täidetud, kehtib käesolev sertifikaat tähtajatult, välja arvatud juhul, kui sertifikaadist on varem loobutud või see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või kehtetuks tunnistatud.

Algse väljaandmise kuupäev:

Käesoleva versiooni kuupäev:

Versiooni nr:

Allkiri:

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS (*)]

EASA vorm 11, versioon 5

(*) või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Kolmanda riigi või EASA puhul maha tõmmata.

Lk 2/2

**LENNUNDUSTEHNILISTE TÖÖTAJATE KOOLITUS- JA EKSAINEERIMISORGANISATSIOONILE
SERTIFIKAADIGA ANTUD ÕIGUSED**

Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*).147.[XXXX]

Organisatsioon: [ORGANISATSIOONI NIMI JA ADDRESS]

KLASS	LOA KATEGORIA	PIIRANG	
BAASKOOLITUS (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	TURBIINMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TB1.2 (**)	KOLBMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TB1.3 (**)	TURBIINMOOTORIGA KOPTERID (**)
		TB1.4 (**)	KOLBMOOTORIGA KOPTERID (**)
	B2 (**)/(****)	TB2 (**)	AVIOONIKA (**)
	B2L (**)	TB2L (**)	AVIOONIKA (näidata süsteempädevused) (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	KOLBMOOTORIGA HERMETISEERIMATA LENNUKID MAKSIMAALSE STARDIMASSIGA (MTOM) KUNI 2 000 KG (**)
	A (**)	TA.1 (**)	TURBIINMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TA.2 (**)	KOLBMOOTORIGA LENNUKID (**)
		TA.3 (**)	TURBIINMOOTORIGA KOPTERID (**)
TA.4 (**)		KOLBMOOTORIGA KOPTERID (**)	
L (**) (ainult eksam)	TL (**)	KONKREETSE LOA ALAMKATEGORIA (**)	
TÜÜBI- /TÖÖKOOLITUS (**)	C (**)	T4 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)
	A (**)	T3 (**)	[ÕHUSÕIDUKI TÜÜP] (***)

Käesolevad õigused kehtivad üksnes lennundustehniliste töötajate sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni käsiraamatu sertifikaadiosas määratletud valdkonna koolituste ja eksamite suhtes.

Lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsiooni käsiraamatu viide:

Algse väljaandmise kuupäev:

Viimase kinnitatud versiooni kuupäev: Versiooni nr:

Allkiri:

Pädeva asutuse nimel: [LIIKMESRIIGI PÄDEV ASUTUS*]

EASA vorm 11, versioon 5

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Mittevajalik maha tõmmata, kui organisatsiooni ei sertifitseerita.

(***) Lisada asjakohane pädevus ja piirang.

(****) B2-kategooria baaskoolituse/eksami sertifikaat hõlmab kõigi süsteempädevusmargete puhul B2L-kategooria koolituse/eksami sertifikaati.“;

(3) III liites esitatud EASA vormi 149 versioon 2 asendatakse järgmisega:

Lk 1/1
TUNNISTUS
Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*).147.[XXXX].[YYYYY]
Käesolev tunnistus on välja antud
[NIMI]
[SÜNNIAEG ja -KOHT]
Väljaandja:
[ORGANISATSIOONI NIMI JA AADRESS]
Viide: [LIIKMESRIIGI KOOD (*).147.[XXXX]
Lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioon, kellel on lubatud korraldada sertifikaadiga antud õigustes loetletud koolitusi ja eksameid vastavalt määruse (EL) nr 1321/2014 IV lisale (osa 147).
Käesoleva tunnistusega tõendatakse, et eespool nimetatud isik on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu kehtiva määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja komisjoni kehtiva määrusega (EL) nr 1321/2014 edukalt läbinud allpool nimetatud heakskiidetud tüübikoolituse teooriaõppe (**) ja/või praktilise õppe (**) ning sooritanud vastavad eksamid.
[ÕHUSÕIDUKITÜÜBI KOOLITUSKURSUS (**)]
[KURSUSE ALGUS- ja LÕPPKUUPÄEV]
[TEOORIAÕPPE VÕI PRAKTILISE ÕPPE KIRJELDUS]
või
[ÕHUSÕIDUKITÜÜBIKOOLITUSE EKSAM (**)]
[EKSAMI LÕPPKUUPÄEV]
Kuupäev:
Allkiri:
Organisatsiooni nimel: [ORGANISATSIOONI NIMI]

EASA vorm 149, versioon 3

(*) Või EASA, kui EASA on pädev asutus.

(**) Mittevajalik läbi kriipsutada.

V LISA

Va lisa muudetakse järgmiselt:

(1) sisukorras lisatakse kirje „E alajagu – Hooldusorganisatsioon“ järele punkt T.A.501:

„T.A.501 **Hooldusorganisatsioon**“;

(2) punkti T.A.201 alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) Alapunktis 2 osutatud jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon tagab, et õhusõiduki hoolduse teeb ja hooldustõendi annab välja käesoleva lisa (osa T) E alajao nõuetele vastav hooldusorganisatsioon. Kui jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon ise eespool nimetatud nõuetele ei vasta, sõlmib ta asjakohase hooldusorganisatsiooniga sel eesmärgil lepingu.“;

(3) teksti „E alajagu – Hooldusorganisatsioon“ sätetele lisatakse järgmine pealkiri:

„T.A. 501 **Hooldusorganisatsioon**“;

(4) punkt T.A.716 asendatakse järgmisega:

„T.A.716 **Puudused**

Pärast punktile T.B.705 vastavate puuduste teatavaks tegemist koostab jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon parandusmeetmete kava ja tõendab pädevale asutusele sellega kokkulepitud aja jooksul veenvalt, et parandusmeetmed on rakendatud.“
